

Riksrevisionen

Sammanfattning

I detta betänkande behandlas huvuddelen av proposition 2001/02:190 Riksrevisionen, vari föreslås två nya lagar och en rad lagändringar, bl.a. i riksdagsordningen, med anledning av riksdagens tidigare beslut om inrättande den 1 juli 2003 av en ny myndighet, Riksrevisionen, med uppgift att granska den verksamhet som bedrivs av staten. En motion (fp) som har väckts med anledning av propositionen behandlas också i betänkandet. Lagarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2003. Utskottet tar vidare på eget initiativ upp vissa andra frågor som föranleds av inrättandet av den nya myndigheten och lägger fram ett förslag till lag om lön till riksrevisorerna. Utskottet föreslår dessutom ytterligare ändringar i riksdagsordningen. Utskottets lagförslag i fråga om en nämnd för lön till riksrevisorerna föreslås träda i kraft den 1 januari 2003.

I detta betänkande behandlas inte regeringens lagförslag nr 10 som gäller arvudet till styrelsen i Riksrevisionen, vilket avses behandlas i ett betänkande våren 2003.

Utskottet tillstyrker i allt väsentligt de nu aktuella lagförslagen från regeringen och avstyrker motionen.

Regeringsförslagen och motionen finns förtecknade i *bilaga 1*.

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	1
Innehållsförteckning.....	2
Utskottets förslag till riksdagsbeslut.....	4
Redogörelse för ärendet.....	6
Ärendet och dess beredning.....	6
Propositionens huvudsakliga innehåll	7
Utskottets överväganden	8
Lag om revision av statlig verksamhet m.m.	8
Propositionen.....	8
Granskningens omfattning och inriktning.....	8
Samverkans- och uppgiftsskyldighet samt sekretess	10
Rapportering	10
Motionen	10
Utskottets ställningstagande	11
Lag med instruktion för Riksrevisionen	12
Propositionen.....	12
Utskottets ställningstagande	13
Riksdagsordningen m.m.....	15
Propositionen.....	15
Utskottets ställningstagande	16
Övriga frågor	17
Propositionen.....	17
Yttrande från Europeiska centralbanken.....	17
Utskottets ställningstagande	18
Bilaga 1 Förteckning över behandlade förslag	21
Propositionen.....	21
Följdmotionen	21
Bilaga 2 Regeringens lagförslag.....	22
1 Förslag till lag om ändring i riksdagsordningen	22
2 Förslag till lag om revision av statlig verksamhet m.m.	27
3 Förslag till lag med instruktion för Riksrevisionen	30
4 Förslag till lag om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring.....	34
5 Förslag till lag om ändring i aktiebolagslagen (1975:1385)	36
6 Förslag till lag om ändring i sekretesslagen (1980:100)	37
7 Förslag till lag om ändring i hälso- och sjukvårdslagen (1982:763)	40
8 Förslag till lag om ändring i lagen (1986:765) med instruktion för Riksdagens ombudsmän.....	41
9 Förslag till lag om ändring i lagen (1988:1385) om Sveriges riksbank	42

11 Förslag till lag om ändring i lagen (1989:186) om överklagande av administrativa beslut av riksdagsförvaltningen och riksdagens myndigheter.....	44
12 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:260) om offentlig anställning	45
13 Förslag till lag om ändring i stiftelselagen (1994:1220).....	46
14 Förslag till lag om ändring i lagen (1996:1059) om statsbudgeten.....	48
15 Förslag till lag om ändring i lagen (1997:239) om arbetslöshetskassor.....	49
16 Förslag till lag om ändring i lagen (1998:710) med vissa bestämmelser om Premiepensionsmyndigheten	50
17 Förslag till lag om ändring i lagen (1998:1757) om förvaltning av vissa fonder inom socialförsäkringsområdet	51
18 Förslag till lag om ändring i lagen (2000:419) med instruktion för riksdagsförvaltningen	52
19 Förslag till lag om ändring i socialtjänstlagen (2001:453)	54
20 Förslag till lag om upphävande av lagen (1988:46) om revision av riksdagens förvaltning och riksdagens myndigheter m.m.....	55
Bilaga 3 Utskottets lagförslag	56
Förslag till lag om ändring i riksdagsordningen	56
Förslag till lag om lön till riksrevisorerna	62
Bilaga 4 Utskottets förslag till lydelse av 12 och 19 §§ lagen med instruktion för Riksrevisionen.....	63
Bilaga 5 Europeiska Centralbankens yttrande.....	64

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagsordningens huvudbestämmelser

Riksdagen, i den ordning som anges i 8 kap. 16 § andra meningen regeringsformen, antar utskottets i *bilaga 3* intagna förslag till lag om ändring i riksdagsordningen, såvitt avser huvudbestämmelserna. Därmed bifaller riksdagen delvis regeringens förslag i denna del.

2. Riksdagsordningens tillägsbestämmelser

Riksdagen antar utskottets i *bilaga 3* intagna förslag till lag om ändring i riksdagsordningen, såvitt avser tillägsbestämmelserna. Därmed bifaller riksdagen delvis regeringens förslag i denna del.

3. Lag med instruktion för Riksrevisionen

Riksdagen antar regeringens i *bilaga 2* intagna förslag till lag med instruktion för Riksrevisionen (3) med den ändringen att 12 och 19 §§ får den lydelse som utskottet föreslår i *bilaga 4*. Därmed bifaller riksdagen delvis regeringens förslag i denna del.

4. Lag om revision av statlig verksamhet m.m.

Riksdagen antar regeringens i *bilaga 2* intagna förslag till lag om revision av statlig verksamhet m.m. Därmed avslår riksdagen motion 2002/03:K2.

5. Regeringens övriga lagförslag

Riksdagen antar regeringens i *bilaga 2* intagna förslag till

- a) lag om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring (4),
- b) lag om ändring i aktiebolagslagen (1975:1385) (5),
- c) lag om ändring i sekretesslagen (1980:100) (6),
- d) lag om ändring i hälso- och sjukvårdslagen (1982:763) (7),
- e) lag om ändring i lagen (1986:765) med instruktion för Riksdagens ombudsmän (8),
- f) lag om ändring i lagen (1988:1385) om Sveriges riksbank (9),
- g) lag om ändring i lagen (1989:186) om överklagande av administrativa beslut av riksdagsförvaltningen och riksdagens myndigheter, (11)
- h) lag om ändring i lagen (1994:260) om offentlig anställning (12),
- i) lag om ändring i stiftelselagen (1994:1220) (13),
- j) lag om ändring i lagen (1996:1059) om statsbudgeten (14),
- k) lag om ändring i lagen (1997:239) om arbetslöshetskassor (15),

- l) lag om ändring i lagen (1998:710) med vissa bestämmelser om Premiepensionsmyndigheten (16),
- m) lag om ändring i lagen (1998:1757) om förvaltning av vissa fonder inom socialförsäkringsområdet (17),
- n) lag om ändring i lagen (2000:419) med instruktion för riksdagsförvaltningen (18),
- o) lag om ändring i socialtjänstlagen (2001:453) (19),
- p) lag om upphävande av lagen (1988:46) om revision av riksdagens förvaltning och riksdagens myndigheter m.m. (20).

6. Riksrevisorernas anställningsvillkor

Riksdagen antar utskottets i *bilaga 3* intagna förslag till lag om lön till riksrevisorer.

Stockholm den 14 november 2003

På konstitutionsutskottets vägnar

Per Unckel

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Per Unckel (m), Göran Magnusson (s), Barbro Hietala Nordlund (s), Helena Bargholtz (fp), Pär Axel Sahlberg (s), Kenth Högström (s), Ingvar Svensson (kd), Mats Einarsson (v), Mats Berglind (s), Henrik S Järrel (m), Anders Bengtsson (s), Tobias Krantz (fp), Kerstin Lundgren (c), Helene Petersson (s), Nils Fredrik Aurelius (m), Billy Gustafsson (s) och Gustav Fridolin (mp).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

En enig riksdag beslutade i december 2000 att en sammanhållen revisionsmyndighet, Riksrevisionen, med ansvar för den statliga redovisnings- och effektivitetsrevisionen skall bildas under riksdagen under det första halvåret 2003. Riksdagen beslutade också riktlinjer för en förändrad revision under riksdagen. I riktlinjerna angavs vad ändringarna i riksdagsordningen, en ny revisionslag och en ny lag med instruktion för Riksrevisionen i huvuddrag borde innehålla (förs. 1999/2000:RS1, bet. 2000/01:KU8, rskr. 2000/01:116–119).

En särskild utredare redovisade i november 2001 i betänkandet Regler för Riksrevisionen (SOU 2001:97) sitt uppdrag att lämna förslag till författningsregler om Riksrevisionen. Utredaren informerade Riksdagskommittén om sina överväganden och beaktade de synpunkter kommittén framförde.

Inom Regeringskansliet (Näringsdepartementet) utarbetades i februari 2002 en promemoria – Revisionen av arbetslöshetsförsäkringen och aktivitetsstödet – med förslag bl.a. om att Riksrevisionen skall få granska arbetslöshetskassornas handläggning av arbetslöshetsersättningen (dnr N2002/1665/A).

Under arbetet med propositionen har samråd ägt rum med riksdagsstyrelsens beredningsdelegation för frågor om Riksrevisionen beträffande de förslag som lämnas i propositionen.

Lagrådet har yttrat sig över förslag till lag om revision av statlig verksamhet, lag om ändring i aktiebolagslagen (1975:1385), lag om ändring i sekretesslagen (1980:100) och lag om ändring i stiftelselagen (1994:1220). Regeringen har på samtliga punkter följt Lagrådets förslag.

Medlemsstaternas myndigheter skall höra Europeiska centralbanken (ECB) om varje förslag till rättsregler inom dess behörighetsområde enligt EG-fördraget och särskilt i fråga om bl.a. Nationella centralbanken (artikel 105 [4] EG-fördraget och artikel 2.1 rådets beslut 98/415/EG av den 29 juni 1998 om nationella myndigheters samråd med Europeiska centralbanken rörande förslag till rättsregler [EGT nr L189, 03/07/1998 s. 42–43, Celex nr 31998D0415]). Mot denna bakgrund har regeringen har berett ECB tillfälle att yttra sig över förslagen. Ett yttrande den 6 september 2002 från ECB har överlämnats till riksdagen (*bilaga 5*).

Riksdagen har den 13 november 2002 (bet. 2002/03:KU9, prot. 2002/03:16) slutligt antagit ett vilande beslut om de ändringar i regeringsformen som behövs med anledning av den nya Riksrevisionen.

Propositionens huvudsakliga innehåll

Riksdagen har beslutat att en ny myndighet under riksdagen med uppgift att granska den verksamhet som bedrivs av staten, benämnd Riksrevisionen, skall inrättas den 1 juli 2003. Den nya myndigheten skall ledas av tre riksrevisorer som väljs av riksdagen. Vid myndigheten skall också finnas en styrelse, som utses av riksdagen. Mot bakgrund av detta föreslås i propositionen en lag om ändring i riksdagsordningen, en lag med instruktion för Riksrevisionen, en lag om revision av statlig verksamhet m.m. och ett antal följdändringar i andra lagar. I ändringarna i riksdagsordningen behandlas frågor om val av riksrevisorer, valbarhets- och behörighetskrav för dessa, riksrevisorernas mandatperioder och hur den riksrevisor som skall svara för den administrativa ledningen av myndigheten skall utses. Vidare behandlas frågor om val av styrelse och dess sammansättning. I förslaget till instruktion för Riksrevisionen behandlas frågor om ansvarsfördelning mellan riksrevisorerna samt den administrativa ledningen av myndigheten. Vidare behandlas frågor om styrelsens uppgifter och beslutförhet. I lagen om revision av statlig verksamhet m.m. behandlas frågor om granskningens omfattning och inriktning samt om rapporteringen till regeringen och riksdagen. Lagen innehåller även bestämmelser om samverkans- och uppgiftsskyldighet, om vite samt om Riksrevisionens förhållande till de granskade myndigheternas interna revision. Lagarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2003.

Regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1989:185) om arvoden m.m. för uppdrag inom riksdagen, dess myndigheter och organ avses behandlas under våren 2003.

Utskottets överväganden

Lag om revision av statlig verksamhet m.m.

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen tillstyrker regeringens förslag till lag om revision av statlig verksamhet m.m. Ett motionsyrkande (fp) som gäller kontakterna mellan Riksrevisionen och utskotten anses tillgodosett.

Propositionen

De övergripande bestämmelserna om den statliga revisionen skall enligt propositionen samlas i en särskild revisionslag: lag om revision av statlig verksamhet m.m. Lagen skall innehålla bestämmelser om granskningens omfattning och inriktning samt om rapporteringen till riksdagen och regeringen. Lagen skall även innehålla bestämmelser om uppgiftsskyldighet m.m., om vite samt om Riksrevisionens förhållande till de granskade myndigheternas interna revision.

Granskningens omfattning och inriktning

När det gäller gränsdragningen mellan Riksrevisionens och konstitutionsutskottets granskningsområden bedömer regeringen att det inte finns skäl att genom en lagreglering förhindra att Riksrevisionens granskningsområde i någon mån kommer att vara detsamma som konstitutionsutskottets.

Riksrevisionen får enligt propositionen inom ramen för effektivitetsrevisionen granska den verksamhet som regeringen, Regeringskansliet, domstolarna och de förvaltningsmyndigheter som lyder under regeringen bedriver. Granskningen skall främst ta sikte på förhållanden med anknytning till statens budget, genomförandet och resultatet av statlig verksamhet och åtaganden i övrigt, men får också avse de statliga insatserna i allmänhet. Granskningen skall främja en sådan utveckling att staten med hänsyn till allmänna samhällsintressen får ett effektivt utbyte av sina insatser.

Riksrevisionen skall inom ramen för den årliga revisionen – med undantag för AP-fonderna – granska årsredovisningen för staten, Regeringskansliet och de förvaltningsmyndigheter som lyder under regeringen. Om delårsrapport lämnas skall den granskas med undantag för prognoser. Granskningen skall ske i enlighet med god revisionssed och ha till syfte att bedöma om årsredovisningen och underliggande redovisning är tillförlitliga och räkenskaperna rättvisande. Med undantag för granskningen av årsredovisningen för staten och för Regeringskansliet skall en bedömning också ske om ledningens förvaltning följer tillämpliga föreskrifter och särskilda beslut.

I detta sammanhang kan nämnas att revisionen av AP-fonderna regleras i lagen (2000:192) om allmänna pensionsfonder samt i lagen (2000:193) om Sjätte AP-fonden. Enligt bestämmelserna utser regeringen för varje AP-fond två revisorer som granskar förvaltningen av fondmedlen, och det föreskrivs att revisorerna skall vara auktoriserade. För Sjätte AP-fonden gäller dock att minst en av revisorerna skall vara auktoriserad. Revisorerna utses efter ett upphandlingsförfarande.

Regeringens förslag innebär att Riksrevisionen inom ramen för effektivitetsrevisionen får granska den verksamhet som riksdagens förvaltning och myndigheter under riksdagen bedriver. Riksrevisionen skall inom ramen för den årliga revisionen granska årsredovisningen för riksdagsförvaltningen, Riksdagens ombudsmän och Riksbanken. Om delårsrapport lämnas skall den granskas med undantag för prognoser.

Revisionsberättelsen för Riksbanken skall innehålla ett uttalande om balansräkning och resultaträkning bör fastställas och om fullmäktige och direktionen i Riksbanken bör beviljas ansvarsfrihet.

Förslaget innebär också att Riksrevisionen inom ramen för effektivitetsrevisionen får granska den verksamhet som Stiftelsen Riksbankens Jubileumsfond bedriver. Riksrevisionen skall inom ramen för den årliga revisionen granska årsredovisningen för stiftelsen.

Riksrevisionen skall också granska Kungliga Slottsstaten och Kungliga Djurgårdens Förvaltning. Granskningen skall, med de begränsningar som följer av att någon resultatredovisning inte behöver lämnas, kunna ske både som årlig revision och effektivitetsrevision. I granskningen ingår inte att bedöma om ledningens förvaltning följer tillämpliga föreskrifter och särskilda beslut.

Riksrevisionen skall vidare enligt förslaget ha rätt att inom ramen för effektivitetsrevisionen granska sådan verksamhet som staten bedriver i form av aktiebolag, om verksamheten är reglerad i lag eller någon annan författning eller om staten som ägare eller genom tillskott av statliga anslagsmedel eller genom avtal eller på något annat sätt har ett bestämmande inflytande över verksamheten. Riksrevisionen skall också ha rätt att inom ramen för effektivitetsrevisionen granska sådan verksamhet som staten bedriver i form av stiftelse, om verksamheten är reglerad i lag eller någon annan författning eller om stiftelsen är bildad av eller tillsammans med staten eller förvaltas av en statlig myndighet. Riksrevisionen skall få förordna en eller flera revisorer att delta i den årliga revisionen tillsammans med övriga revisorer i nu nämnda bolag och stiftelser.

Förslaget innebär också att Riksrevisionen inom ramen för effektivitetsrevisionen får granska hur statsmedel som tagits emot som stöd till en viss verksamhet används, om redovisningsskyldighet för medlen gäller mot staten eller särskilda föreskrifter eller villkor har meddelats om hur medlen får användas. Riksrevisionen får vidare inom ramen för effektivitetsrevisionen granska arbetslöshetskassornas handläggning av arbetslöshetsersättningen.

Samverkans- och uppgiftsskyldighet samt sekretess

Statliga myndigheter skall enligt propositionen på begäran lämna Riksrevisionen den hjälp och de uppgifter och upplysningar som Riksrevisionen behöver för granskningen. För andra än statliga myndigheter gäller en motsvarande skyldighet beträffande den del av den egna verksamheten som granskas. Revisorn i ett aktiebolag där staten äger samtliga aktier skall på begäran lämna upplysningar om bolagets angelägenheter till Riksrevisionen. Revisorn i en stiftelse som får granskas av Riksrevisionen skall på begäran lämna upplysningar om stiftelsens angelägenheter till Riksrevisionen.

Förslaget innebär också att Riksrevisionen vid vite får förelägga den som har tagit emot statsmedel som stöd till viss verksamhet att fullgöra sin skyldighet att på begäran lämna Riksrevisionen den hjälp och de uppgifter och upplysningar som Riksrevisionen behöver för granskningen. Detta gäller dock inte kommuner och landsting.

Ändringar i sekretesslagen föreslås för att Riksrevisionen skall ha samma möjligheter som Riksrevisionsverket har i dag att sekretessbelägga uppgifter i vissa undersökningar av hänsyn till den enskildes ekonomiska eller personliga förhållanden.

Rapportering

Den föreslagna lagen om revision av statlig verksamhet m.m. innehåller också regler om vart granskningsrapporterna skall lämnas. Granskningsrapporterna över effektivitetsrevisionen skall, utom i de fall då rapporterna avser riksdagens förvaltning och riksdagens myndigheter, lämnas till regeringen. Revisionsberättelser och revisorsintyg över den årliga revisionen skall också lämnas till regeringen. Om delårsrapporter har granskats skall även intyg över dessa lämnas till regeringen.

Revisionsberättelser och revisorsintyg som gäller riksdagens förvaltning och myndigheter m.m. skall dock inte lämnas till regeringen. Revisionsberättelser över den årliga revisionen av Riksbanken och Stiftelsen Riksbankens Jubileumsfond skall lämnas till riksdagen.

En revisionsberättelse skall lämnas senast en månad efter det att årsredovisningen har lämnats. Ett revisorsintyg skall lämnas senast tre veckor efter det att delårsrapport har lämnats.

Revisionsberättelsen över årsredovisningen för staten skall lämnas till regeringen och riksdagen. Berättelsen skall lämnas senast en månad efter den dag regeringen lämnat årsredovisningen för staten till riksdagen.

De principiellt viktigaste iakttagelserna vid effektivitetsrevisionen och den årliga revisionen skall samlas i en årlig rapport. Den årliga rapporten skall lämnas till regeringen och riksdagen.

Motionen

Tobias Krantz och Liselott Hagberg (båda fp) begär i motion 2002/03:K2 att det utvecklas smidiga former för direktkontakter mellan revisorerna och an-

svariga fackutskott. Motionärerna framhåller att den nya Riksrevisionen blir en viktig resurs i riksdagens uppföljnings- och utvärderingsarbete. Riksrevisionen bör ses som en viktig kunskapskälla i detta arbete, och det är angeläget att Riksrevisionen så snabbt som möjligt rapporterar sina iakttagelser till de ansvariga utskotten. Tåta kontakter med Riksrevisionen bör underlätta för utskotten att bedöma hur olika reformer har utfallit och vilka problem som yppat sig vid genomförandet av riksdagens beslut. Det är angeläget att riksdagen i sitt arbete kan dra största möjliga nytta av Riksrevisionens insatser.

Utskottets ställningstagande

Utskottet delar regeringens bedömningar i fråga om *granskningsområden och inriktningen av granskningen*. Bortsett från uppgiften att granska handläggningen av arbetslöshetsersättningen hos arbetslöshetskassorna överensstämmer områdena och inriktningen i allt väsentligt med vad som gäller i dag. Som regeringen pekar på finns ett antal offentligrättsliga organ där det är oklart om de är myndigheter eller inte. Regeringen framhåller att det bör ske en kartläggning av vilka organ som kan komma i fråga för en årlig revision innan det kan bli aktuellt med en generell reglering i denna fråga. Utskottet förutsätter att en sådan kartläggning kommer till stånd.

Användningen av statsmedel som tagits emot som stöd för viss verksamhet kan granskas inom ramen för Riksrevisionens effektivitetsrevision under förutsättning av att redovisningsskyldighet för medlen gäller mot staten eller särskilda föreskrifter eller villkor har meddelats för hur medlen får användas. Utskottet vill understryka värdet av en sådan effektivitetsrevision.

Som regeringen funnit bör någon bedömning eller prövning av ledningens förvaltning inte falla inom ramen för den årliga revisionen av bl.a. Regeringskansliet. Regeringskansliet leds av statsministern, och konstitutionsutskottet har enligt 12 kap. 1 § regeringsformen som uppgift att granska bl.a. statsträdens tjänsteutövning. Mot denna bakgrund bör, som regeringen framhåller, ledningens förvaltning inte heller i fortsättningen vara föremål för bedömning eller prövning i Riksrevisionens årliga revision av Regeringskansliet.

Inte heller när det gäller *Riksrevisionens rapportering till regeringen och riksdagen* gör utskottet en annan bedömning än regeringen. Granskningsrapporterna skall enligt 9 och 10 §§ förslaget till lag om revision av statlig verksamhet m.m. lämnas till regeringen utom när det gäller effektivitetsgranskning av den verksamhet som bedrivs av riksdagens förvaltning och myndigheter under riksdagen. Revisionsberättelser och revisorsintyg över den årliga revisionen av Regeringskansliet och, med undantag för AP-fonderna, förvaltningsmyndigheterna under regeringen samt Kungliga Slottsstaten och Kungliga Djurgårdens förvaltning skall också lämnas till regeringen. Revisionsberättelsen över årsredovisningen för staten skall lämnas till regeringen och riksdagen. Till riksdagen skall lämnas revisionsberättelser över den årliga revisionen av Riksbanken och Stiftelsen Riksbankens Jubileumsfond. Ytterligare rapporteringsskyldighet föreligger inte. Det innebär bl.a. att revisionsberättelserna över årsredovisningarna för riksdagsförvaltningen och Riksdagens

ombudsmän inte har någon mottagare. Enligt utskottets mening är det självfallet angeläget att de aktuella revisionsberättelserna uppmärksammas av riksdagen även om de inte skall avlämnas som ärenden till riksdagen. Utskottet vill framhålla att revisionsberättelserna och revisorsintygen över riksdagsförvaltningen och Riksdagens ombudsmän självfallet kommer att ingå i underlaget för konstitutionsutskottets bedömningar vid beredningen av årsredovisningarna för myndigheterna och budgetpropositionen, utgiftsområde 1 Rikets styrelse.

I motion K2 (fp) understryks behovet av att riksdagsutskotten får kännedom om de rapporter som gäller utskottens beredningsområden. Konstitutionsutskottet delar motionärernas uppfattning om värdet av att riksdagsutskotten tillställs rapporterna. Enligt utskottets mening kan det emellertid förutsättas att Riksrevisionen kommer att se till att berört utskott tillställs granskningsrapporterna även utan att detta lagregleras. Nämnas kan att inte heller det självklara förhållandet att granskningsrapporterna lämnas till de myndigheter som ansvarar för den granskade verksamheten eller frågan eller som annars berörs av granskningen föreslås lagreglerat. Till detta kommer att riksdagen tidigare understrukt vikten av att rapporterna offentliggörs när de är färdigställda, och det framstår därför som naturligt att de kommer att finnas tillgängliga utan onödig tidsutdräkt, t.ex. via Internet. Motionen får mot denna bakgrund anses tillgodosedd.

Utskottet tillstyrker regeringens förslag till lag om revision om statens verksamhet m.m. och avstyrker motion K2 (fp).

Lag med instruktion för Riksrevisionen

Utskottets förslag i korthet

Utskottet tillstyrker i allt väsentligt regeringens förslag till lag med instruktion för Riksrevisionen. Utskottet föreslår dock en komplettering som innebär att Riksrevisionen skall avge delårsårsrapport.

Propositionen

Inledningsvis innehåller förslaget till lag med instruktion för Riksrevisionen två bestämmelser som delvis hänvisar till 12 kap. 7 § regeringsformen, riksdagsordningen och andra lagar. I 2 § anges att Riksrevisionen leds av tre riksrevisorer, att en av riksrevisorerna svarar för den administrativa ledningen och att det finns en styrelse i Riksrevisionen. I 3 § anges det vetenskapliga råd som enligt riksdagens riktlinjer skall finnas vid Riksrevisionen.

I 4–10 §§ instruktionslagen finns bestämmelser om riksrevisorerna. Riksrevisorerna skall besluta gemensamt om fördelningen av granskningsområden mellan sig, om verksamhetens inriktning och organisation samt om arbetsordning. Inom sina respektive granskningsområden beslutar dock riksrevisorerna

var för sig vad som skall granskas. De skall dessförinnan samråda med varandra.

Riksrevisorerna skall besluta gemensamt i administrativa frågor, men revisorerna får besluta att vissa ärenden skall avgöras av den av riksrevisorerna som skall svara för den administrativa ledningen av myndigheten eller av någon annan tjänsteman vid Riksrevisionen.

Den årliga rapporten skall dock beslutas av riksrevisorerna gemensamt.

I 11–13 §§ instruktionslagen finns i princip uttömmande bestämmelser om styrelsens uppgifter. Styrelsens uppgift skall vara att följa granskningsverksamheten och besluta om förslag och redogörelser till riksdagen med anledning av riksrevisorernas beslut i granskningsärenden avseende effektivitetsrevisionen och den årliga rapporten samt revisionsberättelserna över årsredovisningen för staten, Riksbanken och Stiftelsen Riksbankens Jubileumsfond. Vidare skall styrelsen besluta om yttranden till riksrevisorerna över granskningsplan, om årsredovisning och om förslag till anslag på statbudgeten för myndigheten. Innan styrelsen beslutar om förslag till anslag på statsbudgeten skall den inhämta riksdagsförvaltningens yttrande över förslaget.

Styrelsen skall vara beslutför när ordföranden och minst hälften av övriga ledamöter är närvarande. Ledamots rätt att få reservera sig mot styrelsens beslut följer av förvaltningslagens bestämmelser. Regeringen anser att någon särskild bestämmelse om ledamots reservationsrätt därför inte behövs.

I 21–22 §§ finns bestämmelser om Riksrevisionens internationella verksamhet. Riksrevisionen skall företräda Sverige som det nationella revisionsorganet i internationella sammanhang. Riksrevisionen får inom sitt verksamhetsområde utföra uppdrag och tillhandahålla tjänster på det internationella området. Riksrevisionen får enligt regeringens förslag ta betalt för sådana uppdrag och tjänster, bestämma avgifternas storlek och själv disponera medlen.

Vidare anges i propositionen att granskning av användningen av EU-bidrag ryms inom Riksrevisionens ordinarie uppgifter. Riksrevisionen bör själv få besluta om samarbetsformer med Europeiska revisionsrätten. Regeringen saknar formell möjlighet att lämna några uppdrag till Riksrevisionen inom ramen för EU-arbetet. I vilken utsträckning Riksrevisionen bör kunna lämna stöd till regeringen i frågor som har anknytning till EU-arbetet beslutar Riksrevisionen.

Utskottets ställningstagande

Utskottet delar i allt väsentligt regeringens bedömning om vad instruktionen för Riksrevisionen bör innehålla. Utskottet vill emellertid understryka att frågan om betalning för internationella uppdrag och tjänster och dispositionen av dessa medel inte nu får en slutlig lösning. Det finns enligt utskottets mening anledning för riksdagen att återkomma i frågan. Enligt utskottets mening bör Riksrevisionen inledningsvis kunna ta betalt för dessa uppdrag och tjänster och själv disponera medlen. Utskottet vill dock nu understryka vikten av att de internationella uppdragen och tjänsterna inte får sådan omfattning att

det kan finnas en risk för att Riksrevisionens huvuduppgift att granska den verksamheten som bedrivs av staten påverkas negativt.

Utskottet delar regeringens bedömning att riksrevisorernas beslut om vad som skall granskas skall redovisas i en sammanhållen granskningsplan även om var och en av riksrevisorerna inom sina granskningsområden, sedan han eller hon samrått med de båda andra riksrevisorerna, beslutar om vad som skall granskas. Det är enligt utskottets mening angeläget att den enskilde riksrevisorns självständighet respekteras samtidigt som det är viktigt att Riksrevisionen är en sammanhållen myndighet som inte riskerar att utvecklas i riktning mot tre separata delar.

Instruktionens bestämmelser om styrelsens uppgifter (11 och 12 §§) kan enligt utskottets mening ses som ett klarläggande. Att styrelsen som ett led i att den följer granskningsverksamheten skall yttra sig över granskningsplan framgår av konstitutionsutskottets betänkande 2001/02:KU23. Styrelsen skall ha som uppgift att besluta om förslag och redogörelser till riksdagen med anledning av riksrevisorernas beslut i granskningsärenden avseende effektivtetsrevisionen och den årliga rapporten samt revisionsberättelser. Det ankommer på styrelsen att fritt pröva om och i så fall vilka politiska beslut som kan behöva fattas med anledning av revisionsberättelserna och granskningsrapporterna. Som regeringen framhåller säger det sig självt att förslag av sådan innebörd inte kommer att vara föranledd av varje granskningsrapport eller revisionsberättelse utan snarare kommer att följa av revisionella iakttagelser av större vikt. Utskottet vill understryka att styrelsens befattning med granskningsrapporterna och revisionsberättelserna inte får medföra risk för att förtroendet för riksrevisorernas kompetens och självständiga ställning rubbas och att det således inte kan bli fråga om överprövning av riksrevisorernas granskning.

Som regeringen framhåller kommer förvaltningslagen att vara tillämplig när styrelsen fattar beslut. De som deltar i ärendet skall kunna reservera sig mot beslutet genom att låta anteckna avvikande mening. Också föredragande och andra tjänstemän som är med om den slutliga handläggningen utan att delta i avgörandet har rätt att få en avvikande mening antecknad. Det kan enligt utskottets mening förutsättas att också avvikande meningar redovisas i det material som lämnas till riksdagen, vilket underlättar riksdagens förutsättningar att göra allsidiga bedömningar av de lämnade förslagen.

På en punkt anser utskottet att det behövs en komplettering. Utskottet har stannat för att Riksrevisionen i likhet med riksdagsförvaltningen och flertalet statliga myndigheter under regeringen bör upprätta delårsrapport. Detta föranleder en något annan lydelse av 19 § lagen med instruktion för Riksrevisionen än den regeringen föreslagit. Enligt utskottets mening bör det liksom när det gäller årsredovisningen vara styrelsen som beslutar om delårsrapport. Denna uppgift för styrelsen bör kunna ses som ett förtydligande av uppgiftsbeskrivningen i regeringsformen och föras in i 12 § 3 instruktionen för Riksrevisionen.

Utskottet förordar att riksdagen antar regeringens förslag till lag med instruktion för Riksrevisionen med de ändringar som framgår av bilaga 4.

Riksdagsordningen m.m.

Utskottets förslag i korthet

Utskottet tillstyrker i allt väsentligt regeringens förslag till lag om ändring i riksdagsordningen. Utskottet föreslår dock en komplettering av krav de som uppställs på en riksrevisor på så sätt att en riksrevisor inte heller får utöva verksamhet som kan påverka hans eller hennes självständiga ställning. Utskottet föreslår på eget initiativ bestämmelser i riksdagsordningen och en särskild lag om en nämnd som skall bestämma riksrevisorernas löner och andra anställningsförmåner.

Propositionen

Val av riksrevisorer skall enligt propositionen beredas av konstitutionsutskottet. Mandatperioden för riksrevisorerna skall vara sju år utan möjlighet till omval. Vid det första valet skall en riksrevisor väljas för sju år, en för fem år och en för tre år. Riksdagen bestämmer vem av riksrevisorerna som skall ha uppgiften att svara för myndighetens administrativa ledning.

En riksrevisor får inte inneha anställning eller uppdrag som kan påverka riksrevisorns självständiga ställning. En riksrevisor får inte heller vara i konkurs, vara underkastad näringsförbud eller ha förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken. Riksrevisorerna skall, på eget initiativ, skriftligen anmäla förhållanden som kan antas påverka uppdragets utförande till riksdagen. Lagen om offentlig anställning skall inte gälla för riksrevisorerna.

Riksrevisorerna skall gemensamt eller var för sig kunna väcka förslag hos riksdagen i frågor som rör riksdagens kompetens, organisation, personal eller verksamhetsformer. Innan en riksrevisor får väcka ett sådant förslag skall riksrevisorn enligt förslaget till instruktion samråda med övriga revisorer.

Konstitutionsutskottet skall bereda ärende om skiljande av en riksrevisor från uppdraget och besluta om åtal mot riksrevisor för brott begånget i utövningen av riksrevisorns uppdrag. Någon särskild beslutsordning vid skiljande av en riksrevisor från uppdraget i förtid bör enligt regeringen inte införas.

Riksrevisionens styrelse skall bestå av ett udda antal ledamöter, lägst elva, och lika många suppleanter, som väljs av riksdagen. Varje parti som vid valet till riksdagen har fått minst fyra procent av rösterna i hela riket skall besätta minst en plats i styrelsen. Riksdagen väljer bland ledamöterna en ordförande och en eller flera vice ordförande.

Styrelsen bör få väcka förslag hos riksdagen i frågor som rör styrelsens kompetens, organisation, personal eller verksamhetsformer.

Föreslaget till lag om ändring i riksdagsordningen innebär vidare att det i 9 kap. 4 §, som gäller riksdagsförvaltningens uppgifter, förs in en bestämmelse om yttrande i fråga om förslag till anslag på statsbudgeten.

Utskottets ställningstagande

Utskottet delar i allt väsentligt regeringens bedömningar när det gäller de ändringar som behövs i riksdagsordningen. Utskottet anser dock att det i ett avseende behövs en komplettering. Det gäller 8 kap. 11 § tredje stycket sista meningen, där det föreskrivs att en riksrevisor inte får inneha anställning eller uppdrag som kan påverka riksrevisorernas självständighet. Bestämmelsen ersätter för riksrevisorernas del bisysslebestämmelsen i 7 § lagen (1994:260) om offentlig anställning som föreskriver att en arbetstagare inte får ha någon anställning eller något uppdrag eller utöva någon verksamhet som kan rubba förtroendet för hans eller någon annan arbetstagares opartiskhet i arbetet eller som kan skada myndighetens anseende. Enligt utskottets mening bör också den nu aktuella regeln i riksdagsordningen omfatta begreppet verksamhet. Utskottet föreslår därför att det i sista meningen i 8 kap. 11 § tredje stycket riksdagsordningen skall föreskrivas att en riksrevisor inte får inneha anställning eller uppdrag eller utöva verksamhet som kan påverka riksrevisorernas självständiga ställning.

Utskottet lägger vidare på eget initiativ nu fram ett lagförslag som föranleds av reformen. Enligt utskottets mening är det angeläget att riksrevisorernas löner och andra anställningsförmåner bestäms på ett sätt som inte kan anses inkräkta på riksrevisorernas oberoende. Efter mönster av arvoden till statsråden och riksdagsledamöterna bör därför lönerna bestämmas av en särskild nämnd, Nämnden för lön till riksrevisorerna. En sådan nämnd bör förutom lön till riksrevisorerna också besluta i fråga om avgångsersättning, pensionsförmåner och andra anställningsförmåner. Skälet för att det bör finnas ett utrymme för avgångsersättning är det särskilda förhållandet att riksrevisorerna inte skall kunna omväljjas. Det kan inte heller uteslutas att detta särskilda förhållande gör sig gällande när det gäller pensionsförmåner. Övriga förmåner bör i huvudsak utgå i enlighet med de regler som gäller för statstjänstemän, men med hänsyn till de särskilda förhållanden som gäller för riksrevisorerna.

Utskottet föreslår mot den angivna bakgrunden en särskild lag om lön till riksrevisorerna. Lagen bör förutom bestämmelser om nämndens uppdrag även innehålla bestämmelser om nämndens organisation m.m. Dessutom bör det i riksdagsordningen införas bestämmelser om nämnden och val av ledamöterna.

Utskottet föreslår att riksdagen med bifall till regeringens förslag i denna del antar utskottets i bilaga 3 intagna förslag till lag om ändring i riksdagsordningen och lag om lön till riksrevisorerna.

Övriga frågor

Utskottets förslag i korthet

Utskottet tillstyrker regeringens övriga lagförslag.

Propositionen

I propositionen föreslås en rad ändringar i skilda lagar. Bland annat föreslås ändringar i lagen (2000:419) om instruktion för riksdagsförvaltningen med innebörd att till riksdagsförvaltningens uppgifter kommer uppgiften att yttra sig över Riksrevisionens förslag till anslag på statsbudgeten.

Regeringen och myndigheter under regeringen, i första hand Ekonomistyrningsverket, bör enligt regeringen även i fortsättningen meddela föreskrifter om årsredovisning m.m. såvitt avser de myndigheter som lyder under regeringen.

Regeringen framhåller att den för att kunna fullgöra sitt konstitutionella ansvar för de myndigheter som lyder under regeringen har behov av att i viss utsträckning kunna låta genomföra granskningar av dessa myndigheter. Sådana granskningar sker helt fristående från Riksrevisionens verksamhet och påverkar inte Riksrevisionens självständiga ställning.

Vidare framhålls att myndigheternas internrevision skall avse en självständig granskning av myndigheternas interna styrning och kontroll och hur myndigheterna fullgör sina ekonomiska redovisningsskyldigheter. Innan en myndighet beslutar om revisionsplan för sin internrevision skall samråd ske med Riksrevisionen. Riksrevisionen får vid granskningen, i den utsträckning det är förenligt med god revisionssed, samverka med anställda vid den granskade myndigheten med uppgift att uteslutande eller huvudsakligen sköta den interna revisionen.

Regeringen skall årligen redovisa för riksdagen vilka åtgärder den vidtagit med anledning av Riksrevisionens iakttagelser. Redovisningen bör som hittills kunna lämnas i årsredovisningen för staten, i budgetpropositionen eller på annat sätt.

Riksdagens finansutskott skall svara för att revision sker av Riksrevisionen.

Regeringen anger att den avser att återkomma till riksdagen med författningsförslag som möjliggör en avgiftsfinansiering av den årliga revisionen fr.o.m. den 1 juli 2003.

Yttrande från Europeiska centralbanken

Europeiska centralbanken (ECB) framhåller att om Sverige antar euron och Riksbanken integreras i eurosyste­met kommer artikel 27 i stadgan för Europeiska centralbankssystemet och Europeiska centralbanken vad avser revisionen av ECB och de nationella centralbankerna att tillämpas. Vid ett svenskt antagande av euron kommer sättet för hur externa revisorer utnämns för Sveriges

riksbank att förändras i enlighet med artikel 27. ECB-rådet skall för godkännande av Europeiska unionens råd rekommendera oavhängiga externa revisorer som skall granska Sveriges riksbank.

De befintliga oavhängiga externa revisorer som utnämnts i enlighet med artikel 27 har anlitats på grundval av enskilda avtal med den berörda centralbanken. Medan den svenska Riksrevisionen kommer att vara en offentlig oberoende myndighet under riksdagen med uppgift att granska årsrapporterna för Sveriges riksbank, är de nuvarande externa revisorer som utnämns enligt artikel 27 för de nationella centralbankerna och för ECB enskilda revisorer eller revisionsfirmor, vilka getts ett specifikt mandat för oavhängig revision för viss tid enligt specifikation i avtalen. Det är enligt yttrandet inte klart om det kommer att krävas att medlemmarna i Riksrevisionen skall vara auktoriserade, och registrerade som auktoriserade, eller statligt auktoriserade revisorer. Det har hittills varit ett krav att revisorer som ECB föreslagit till rådet skall ha sådana kvalifikationer. I enlighet med tillämpningen av artikel 27 när det gäller de nuvarande medlemmarna i eurosystelet skulle en annan enhet än Riksrevisionen i framtiden behöva utses som extern revisor för Sveriges riksbank enligt artikel 27. Detta innebär enligt yttrandet inte att Riksrevisionen utesluts från att även i fortsättningen utföra en kontrolluppgift för riksdagens räkning, förutsatt att Riksbankens oberoende inte äventyras. I yttrandet framhålls att liknande offentliga organ finns i andra medlemstater som har antagit euron. ECB och flera nationella centralbanker omfattas av sådan ytterligare ”extern granskning” utanför tillämpningsområdet för artikel 27.

ECB understryker behovet av klargörande när det gäller åtskillnaden mellan internrevisionen under riksbanksfullmäktige och internrevisionen under Riksbankens direktion. För att säkerställa Riksbankens oberoende måste den nuvarande åtskillnaden upprätthållas och klargöras. Det torde vara nödvändigt att klargöra fördelningen av ansvarsområden och uppgifter mellan de båda befintliga revisionsenheterna. Det bör också klargöras att samrådsförfarandet med Riksrevisionen avseende revisionsplanerna inte är tillämpligt på direktionens revisionsenhet eftersom denna enhet deltar i revision som företas på ECB-nivå på uppdrag av ECB-rådet. Dessutom bör ändringarna i lagen om Sveriges riksbank vara av allmän art, varvid Riksbanken även i fortsättningen bör tillåtas fastställa ytterliga bestämmelser i sin arbetsordning.

Utskottets ställningstagande

Utskottet kan konstatera att regeringens förslag innebär att de lagrum som reglerar internrevisionen för Stiftelsen Riksbankens Jubileumsfond upphävs och att bestämmelser om internrevisionen vid stiftelsen, om fastställande av revisionsplan och om samråd med Riksrevisionen, i stället kan tas in i stiftelsens stadgar.

Utskottet vill understryka att den i förslaget till lag om ändring i lagen (2000:419) med instruktion för riksdagsförvaltningen intagna uppgiften för riksdagsförvaltningen att yttra sig över Riksrevisionens förslag till anslag på statsbudgeten (2 § 6) är av sådan vikt att den självfallet får anses falla under

bestämmelsen i 15 § 12 som föreskriver att frågor av större vikt eller principiell betydelse skall beslutas av riksdagsstyrelsen.

Ett par frågor som tas upp i propositionen är av sådan karaktär att det finns anledning att behandla dem först under våren 2003. Regeringens förslag nr 10 till lag om ändring i (1989:185) om arvoden m.m. för uppdrag inom riksdagen, dess myndigheter och organ innehåller inte förslag till procentsatser i fråga om uppdragsarvoden för styrelsen i den nya Riksrevisionen. Enligt utskottets mening bör det ankomma på riksdagsstyrelsen att tidigt under våren lägga fram ett förslag om arvodesnivåer, vilket kan bli föremål för motionsbehandling och beredas av konstitutionsutskottet.

Enligt utskottets mening kan det vidare finnas anledning för riksdagsstyrelsen att i ett sådant senare riksdagsärende ta upp frågor rörande de ekonomi- och personaladministrativa föreskrifter som skall gälla för verksamheten. Utskottet förutsätter att Riksrevisionen normalt skall tillämpa samma ekonomi- och personaladministrativa bestämmelser som gäller för myndigheter under regeringen. I detta sammanhang bör vidare övervägas om instruktionen för riksdagsförvaltningen behöver förtydligas med avseende på den roll som central arbetsgivarorganisation som förvaltningen kommer att ha gentemot Riksrevisionen.

Också frågan om undantag från möjligheten att överklaga tillsättning av en tjänst på kanslichefsnivå vid Riksrevisionen bör tas upp i riksdagsärendet under våren 2003, då arbetet med organisationen av den nya myndigheten kommit längre än nu.

När det gäller yttrandet från Europeiska centralbanken saknar utskottet anledning att ta ställning till frågan om konsekvenserna vid ett eventuellt medlemskap i EMU. När det gäller frågan om vilken internrevision i Riksbanken som berörs av de nu aktuella förslagen anser utskottet att förslaget till lag om ändring i lagen (1988:1385) om Sveriges riksbank är tydligt på denna punkt. Den aktuella regleringen, som bl.a. föreskriver att revisionsplan skall fastställas efter samråd med Riksrevisionen, avser endast den revisionsenhet som leds av riksbanksfullmäktige.

Utskottet tillstyrker regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring, lag om ändring i aktiebolagslagen (1975:1385), lag om ändring i sekretesslagen (1980:100), lag om ändring i hälso- och sjukvårdslagen (1982:763), lag om ändring i lagen (1986:765) med instruktion för Riksdagens ombudsmän, lag om ändring i lagen (1988:1385) om Sveriges riksbank, lag om ändring i lagen (1989:186) om överklagande av administrativa beslut av riksdagsförvaltningen och riksdagens myndigheter, lag om ändring i lagen (1994:260) om offentlig anställning, lag om ändring i stiftelselagen (1994:1220), lag om ändring i lagen (1996:1059) om statsbudgeten, lag om ändring i lagen (1997:239) om arbetslöshetskassor, lag om ändring i lagen (1998:710) med vissa bestämmelser om Premiepensionsmyndigheten, lag om ändring i lagen (1998:1757) om förvaltning av vissa fonder inom socialförsäkringsområdet, lag om ändring i lagen (2000:419) om instruktion för riksdagsförvaltningen, lag om ändring i socialtjänstlagen (2001:453) och lag om

upphävande av lagen (1988:46) om revision av riksdagens förvaltning och riksdagens myndigheter m.m.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

I proposition 2001/02:190 föreslås, såvitt nu är i fråga att riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i riksdagsordningen,
2. lag om revision av statlig verksamhet m.m.,
3. lag med instruktion för Riksrevisionen,
4. lag om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring,
5. lag om ändring i aktiebolagslagen (1975:1385),
6. lag om ändring i sekretesslagen (1980:100),
7. lag om ändring i hälso- och sjukvårdslagen (1982:763),
8. lag om ändring i lagen (1986:765) med instruktion för Riksdagens ombudsmän,
9. lag om ändring i lagen (1988:1385) om Sveriges riksbank,
11. lag om ändring i lagen (1989:186) om överklagande av administrativa beslut av riksdagsförvaltningen och riksdagens myndigheter,
12. lag om ändring i lagen (1994:260) om offentlig anställning,
13. lag om ändring i stiftelselagen (1994:1220),
14. lag om ändring i lagen (1996:1059) om statsbudgeten,
15. lag om ändring i lagen (1997:239) om arbetslöshetskassor,
16. lag om ändring i lagen (1998:710) med vissa bestämmelser om Premiepensionsmyndigheten,
17. lag om ändring i lagen (1998:1757) om förvaltning av vissa fonder inom socialförsäkringsområdet,
18. lag om ändring i lagen (2000:419) med instruktion för riksdagsförvaltningen,
19. lag om ändring i socialtjänstlagen (2001:453),
20. lag om upphävande av lagen (1988:46) om revision av riksdagens förvaltning och riksdagens myndigheter m.m.

Följdmotionen

2002/03:K2 av Tobias Krantz och Liselott Hagberg (båda fp) vari föreslås att riksdagen beslutar att vidta de förändringar som är nödvändiga för att bringa förslaget i regeringens proposition 2001/02:190 i överensstämmelse med riksdagens beslut enligt bet. 2000/01:KU23 i enlighet med vad som anförs i motionen.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

1 Förslag till lag om ändring i riksdagsordningen

Häri genom föreskrivs i fråga om riksdagsordningen¹

dels att nuvarande 8 kap. 12 och 13 §§ samt tilläggsbestämmelserna 8.12.1, 8.12.2 och 8.13.1 skall betecknas 8 kap. 14 och 15 §§ respektive 8.14.1, 8.14.2 och 8.15.1,

dels att 3 kap. 8 §, 8 kap. 11 §, 9 kap. 4 § och 9 kap. 8 § samt tilläggsbestämmelserna 3.8.4, 4.6.1, 4.6.2 och 7.2.2 skall ha följande lydelse,

dels att det skall införas två nya paragrafer, 8 kap. 12 och 13 §§, samt två tilläggsbestämmelser, 8.11.1 och 8.13.1, av följande lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse***3 kap.**

8 §

Annat organ som helt eller delvis utses av riksdagen får väcka förslag hos riksdagen i fråga som rör organets kompetens, organisation, personal eller verksamhetsformer.

Riksdagen kan föreskriva att ett sådant organ även i annat fall får väcka förslag hos riksdagen.

Om redogörelse till riksdagen från riksdagsorgan är särskilt föreskrivet.

Vad som sägs i första–tredje styckena gäller även direktionen i Riksbanken.

Vad som sägs i första–tredje styckena gäller även direktionen i Riksbanken. *Vad som sägs i första stycket gäller också var och en av riksrevisorerna i Riksrevisionen.*

3.8.3

Om förslagsrätt för fullmäktige och direktionen i Riksbanken, Riksdagens ombudsmän och *Riksdagens revisorer* i annan fråga än som avses i 8 § första stycket *föreskrives* särskilt.

Om förslagsrätt för fullmäktige och direktionen i Riksbanken, Riksdagens ombudsmän och *styrelsen i Riksrevisionen* i annan fråga än som avses i 8 § första stycket *föreskrivs* särskilt.

¹ Riksdagsordningen omtryckt 1998:1450.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse***4 kap.**

4.6.1

Konstitutionsutskottet skall, utöver sina uppgifter enligt 4 §, bereda ärenden om lagstiftning i konstitutionella och allmänt förvaltningsrättsliga ämnen, ärenden om press- eller partistöd, lagstiftning om radio, television och film liksom andra ärenden som angår yttrandefrihet, opinionsbildning och religionsfrihet, övriga ärenden om riksdagen, Riksdagens ombudsman och riksdagens myndigheter utom Riksbanken och *Riksdagens revisorer*, ärenden om medgivande från riksdagen att väcka talan mot riksdagsledamot eller att ingripa i hans personliga frihet samt ärenden av allmän betydelse för den kommunala självstyrelsen.

Konstitutionsutskottet skall, utöver sina uppgifter enligt 4 §, bereda ärenden om lagstiftning i konstitutionella och allmänt förvaltningsrättsliga ämnen, ärenden om press- eller partistöd, lagstiftning om radio, television och film liksom andra ärenden som angår yttrandefrihet, opinionsbildning och religionsfrihet, *ärenden om Riksrevisionen såvitt avser val av riksrevisor, skiljande av riksrevisor från uppdraget, åtal mot riksrevisor och åtal mot ledamot av myndighetens styrelse*, övriga ärenden om riksdagen, Riksdagens ombudsman och riksdagens myndigheter *i övrigt* utom Riksbanken och *Riksrevisionen*, ärenden om medgivande från riksdagen att väcka talan mot riksdagsledamot eller att ingripa i hans personliga frihet samt ärenden av allmän betydelse för den kommunala självstyrelsen.

Ärenden om anslag inom utgiftsområde 1. Rikets styrelse tillhör konstitutionsutskottets beredning.

4.6.2

Finansutskottet skall, utöver sina uppgifter enligt 5 § första stycket, bereda ärenden om penning-, kredit-, valuta- och statsskuldspolitiken, kredit- och fondväsendet, det affärsrättsliga försäkringsväsendet samt *Riksdagens revisorer*. Det skall vidare bereda ärenden av allmän betydelse för den kommunala ekonomin samt ärenden om statlig statistik, redovisning, revision och rationalisering, om statens egendom och upphandling i allmänhet och förvaltningsekonomiska ärenden i övrigt som icke rör enbart visst ämnesområde. Utskottet skall även bereda budgettekniska ärenden, granska beräkningen av statens inkomster samt sammanställa statsbudgeten.

Finansutskottet skall, utöver sina uppgifter enligt 5 § första stycket, bereda ärenden om penning-, kredit-, valuta- och statsskuldspolitiken, kredit- och fondväsendet, det affärsrättsliga försäkringsväsendet samt *ärenden om Riksrevisionen som inte tillhör konstitutionsutskottets beredning*. Det skall vidare bereda ärenden av allmän betydelse för den kommunala ekonomin samt ärenden om statlig statistik, redovisning, revision och rationalisering, om statens egendom och upphandling i allmänhet och förvaltningsekonomiska ärenden i övrigt som icke rör enbart visst ämnesområde. Utskottet skall även bereda budgettekniska ärenden, granska beräkningen av statens inkomster samt sammanställa statsbudgeten.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

Ärenden om anslag inom utgiftsområdena 2. Samhällsekonomi och finansförvaltning, 25. Allmänna bidrag till kommuner, 26. Statsskuldräntor m.m. samt 27. Avgiften till Europeiska gemenskaperna tillhör finansutskottets beredning.

7 kap.

7.2.2

Valberedningen bereder alla val som förrättas av kammaren utom val av riksföreståndare, vice riksföreståndare, person som skall inträda som tillfällig riksföreståndare, talmän, vice talmän, kammarsekretärer, Riksdagens ombudsmän och ställföreträdande ombudsmän samt val till Statsrådsarvodesnämnden.

Föreskrifter om beredning av val finns i fråga om ombudsmän och ställföreträdande ombudsmän i tilläggsbestämmelse 8.10.2 och i fråga om ledamöter i Statsrådsarvodesnämnden i tilläggsbestämmelse 8.4.1.

Valberedningen bereder alla val som förrättas av kammaren utom val av riksföreståndare, vice riksföreståndare, person som skall inträda som tillfällig riksföreståndare, talmän, vice talmän, kammarsekretärer, Riksdagens ombudsmän och ställföreträdande ombudsmän, *riksrevisorer* samt val till Statsrådsarvodesnämnden.

Föreskrifter om beredning av val finns i fråga om ombudsmän och ställföreträdande ombudsmän i tilläggsbestämmelse 8.10.2, *i fråga om riksrevisorer i tilläggsbestämmelse 8.11.1* och i fråga om ledamöter i Statsrådsarvodesnämnden i tilläggsbestämmelse 8.4.1.

8 kap.

11 §

Riksdagens revisorer skall vara tolv. De väljes för riksdagens valperiod.

Riksdagen väljer bland revisorerna en ordförande och en eller flera vice ordförande. Ordföranden och varje vice ordförande väljes för sig.

Riksrevisorerna väljs var för sig. Vid val med slutna sedlar tillämpas förfarandet i 1 § andra stycket. Val av riksrevisor gäller från tiden för valet eller den senare tidpunkt riksdagen bestämmer till dess nytt val har genomförts under sjunde året därefter. En riksrevisor kan inte väljas om.

En av riksrevisorerna skall svara för myndighetens administrativa ledning. Riksdagen bestämmer vem av riksrevisorerna som skall ha denna uppgift.

En riksrevisor får inte vara i konkurs, underkastad näringsförbud eller ha förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken. En riksrevisor får inte heller inneha anställning eller uppdrag som kan påverka riksrevisorns självständiga ställning.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse**8.11.1*

Val av riksrevisor bereds av konstitutionsutskottet.

12 §

Riksdagen får skilja en riksrevisor från uppdraget på begäran av konstitutionsutskottet.

Om en riksrevisor avgår i förtid, skall riksdagen snarast välja efterträdare för en ny sjuårsperiod.

13 §

Riksrevisionens styrelse skall bestå av ett udda antal ledamöter, lägst elva, som väljs för riksdagens valperiod.

Varje partigrupp, vilken motsvarar parti som vid valet till riksdagen har minst fyra procent av rösterna i hela riket, skall besätta en plats. Därutöver fördelas platserna i styrelsen proportionellt mellan samma partigrupper.

Riksdagen väljer bland ledamöterna en ordförande och en eller flera vice ordförande. Ordförande och varje vice ordförande väljs var för sig.

8.13.1

Antalet ledamöter i Riksrevisionens styrelse fastställs av riksdagen på förslag av valberedningen.

9 kap.4 §²

Riksdagsförvaltningen skall, såvitt gäller riksdagen och riksdagens myndigheter, i den omfattning riksdagen bestämmer

1. handlägga frågor angående förhandlingar om anställnings- och arbetsvillkor för arbetstagare samt andra personalfrågor,
2. göra upp förslag till anslag på statsbudgeten,
2. göra upp förslag till anslag på statsbudgeten, *dock inte för Riksrevisionen,*
3. i övrigt handlägga frågor om förvaltningen inom riksdagen och frågor om förvaltning av ekonomisk natur inom riksdagens myndigheter, utom Riksbanken,
4. meddela föreskrifter och råd i sådana frågor som avses i 1–3.

² Senaste lydelse 2000:418.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

I fråga om förslag till anslag på statsbudgeten för Riksrevisionen skall riksdagsförvaltningen yttra sig innan Riksrevisionen beslutar om förslaget

8 §³

Åtal mot här angiven befattningshavare för brott, begånget i utövningen av hans uppdrag eller tjänst får beslutas,

1. åtal mot fullmäktig i Riksbanken, ledamot av Riksbankens direktion *eller någon av Riksdagens revisorer* endast av finansutskottet,

2. åtal mot ledamot av riksdagsstyrelsen, av riksdagens valprövningsnämnd *eller* av riksdagens besvärnämnd *eller mot* Riksdagens ombudsman *eller* kammarsekreteraren endast av konstitutionsutskottet.

Åtal mot här angiven befattningshavare för brott, begånget i utövningen av hans uppdrag eller tjänst får beslutas,

1. åtal mot fullmäktig i Riksbanken *eller* ledamot av Riksbankens direktion endast av finansutskottet,

2. åtal mot ledamot av riksdagsstyrelsen, av riksdagens valprövningsnämnd, av riksdagens besvärnämnd *eller av Riksrevisionens styrelse eller mot riksrevisor*, Riksdagens ombudsman *eller* kammarsekreteraren endast av konstitutionsutskottet.

Vad som sägs i första stycket om åtal mot ledamot av Riksbankens direktion skall inte tillämpas i fråga om brott begånget i utövningen av Riksbankens beslutanderätt enligt lagen (1992:1602) om valuta- och kreditreglering.

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2003. Om val av riksrevisorer och ledamöter i Riksrevisionens styrelse äger rum dessförinnan, skall dock de nya bestämmelserna tillämpas redan i fråga om de valen.

2. Första gången riksdagen väljer riksrevisorer skall, i stället för vad som sägs i 8 kap. 11 §, en av riksrevisorena väljas för sju år, en för fem år och en för tre år.

³ Senaste lydelse 2000:418.

2 Förslag till lag om revision av statlig verksamhet m.m.

Härigenom föreskrivs följande.

1 § Denna lag innehåller bestämmelser om Riksrevisionens granskning enligt 12 kap. 7 § regeringsformen.

Bestämmelser om Riksrevisionens granskning finns även i andra lagar.

I 10 kap. 8 § aktiebolagslagen (1975:1385) och 4 kap. 1 § stiftelselagen (1994:1220) finns bestämmelser om att Riksrevisionen får förordna revisorer i sådana aktiebolag och stiftelser som avses i 2 § 4 och 5.

Granskningens omfattning

2 § Riksrevisionen får i enlighet med vad som närmare föreskrivs i 4 § granska

1. den verksamhet som bedrivs av regeringen, Regeringskansliet, domstolarna och de förvaltningsmyndigheter som lyder under regeringen,
2. den verksamhet som bedrivs av riksdagens förvaltning och myndigheter under riksdagen,
3. den verksamhet som bedrivs av Kungliga Slottsstaten och Kungliga Djurgårdens Förvaltning,
4. den verksamhet som bedrivs av staten i form av aktiebolag, om verksamheten är reglerad i lag eller någon annan författning eller om staten som ägare eller genom tillskott av statliga anslagsmedel eller genom avtal eller på något annat sätt har ett bestämmande inflytande över verksamheten,
5. den verksamhet som bedrivs av staten i form av stiftelse, om verksamheten är reglerad i lag eller någon annan författning eller om stiftelsen är bildad av eller tillsammans med staten eller förvaltas av en statlig myndighet,
6. hur de statsmedel används som tagits emot som stöd till en viss verksamhet, om redovisningsskyldighet för medlen föreligger gentemot staten eller särskilda föreskrifter eller villkor har meddelats om hur medlen får användas, och
7. handläggningen av arbetslöshetsersättningen hos arbetslöshetskassorna.

3 § Riksrevisionen skall i enlighet med vad som närmare föreskrivs i 5 § granska årsredovisningen för

1. staten,
 2. Regeringskansliet och, med undantag för AP-fonderna, de förvaltningsmyndigheter som lyder under regeringen,
 3. riksdagsförvaltningen, Riksdagens ombudsmän, Riksbanken och Stiftelsen, Riksbankens Jubileumsfond, och
 4. Kungliga Slottsstaten och Kungliga Djurgårdens Förvaltning.
- Om delårsrapport lämnas skall den granskas med undantag för prognoser.

Granskningens inriktning

4 § Den granskning som avses i 2 § skall främst ta sikte på förhållanden med anknytning till statens budget, genomförandet och resultatet av statlig verksamhet och åtaganden i övrigt men får också avse de statliga insatserna i allmänhet. Granskningen skall främja en sådan utveckling att staten med

hänsyn till allmänna samhällsintressen får ett effektivt utbyte av sina insatser (effektivitetsrevision).

Resultatet av granskningen skall, om den inte avsett endast förberedande åtgärder, redovisas i en granskningsrapport.

5 § Den granskning som avses i 3 § skall ske i enlighet med god revisionssed och ha till syfte att bedöma om redovisningen och underliggande redovisning är tillförlitlig och räkenskaperna rättvisande samt – med undantag för granskningen av redovisningen för staten, Regeringskansliet samt Kungliga Slottsstaten och Kungliga Djurgårdens Förvaltning – om ledningens förvaltning följer tillämpliga föreskrifter och särskilda beslut (årlig revision).

Granskningen skall efter varje räkenskapsår avslutas med en revisionsberättelse. Granskningen av en delårsrapport skall avslutas med ett revisorsintyg.

Revisionsberättelsen för Riksbanken skall innehålla ett uttalande om balansräkningen och resultaträkningen bör fastställas och om fullmäktige och direktionen i Riksbanken bör beviljas ansvarsfrihet.

Samverkans- och uppgiftsskyldighet

6 § Statliga myndigheter skall på begäran lämna Riksrevisionen den hjälp och de uppgifter och upplysningar som Riksrevisionen behöver för granskningen. Andra som får granskas enligt denna lag har en motsvarande skyldighet beträffande den del av den egna verksamheten som granskas.

Vite

7 § Riksrevisionen får vid vite förelägga den som avses i 2 § 6 att fullgöra sin skyldighet enligt 6 §. Detta gäller dock inte kommuner och landsting.

Anlitande av biträde

8 § Riksrevisionen får vid granskning inte anlita biträde av den som på grund av ett sådant förhållande som anges i 11 § förvaltningslagen (1986:223) skulle vara förhindrad att genomföra granskningen. Riksrevisionen får dock, i den utsträckning det är förenligt med god revisionssed, samverka med anställda vid en granskad myndighet med uppgift att uteslutande eller huvudsakligen sköta den interna revisionen.

Rapportering

9 § Granskningsrapporter över effektivitetsrevisionen enligt 2 § 1 och 3–7 skall lämnas till regeringen.

10 § Revisionsberättelser och revisorsintyg över den årliga revisionen enligt 3 § första stycket 2 och 4 skall lämnas till regeringen.

Revisionsberättelser över den årliga revisionen av Riksbanken och Stiftelsen Riksbankens Jubileumsfond skall lämnas till riksdagen.

En revisionsberättelse skall lämnas senast en månad efter det att årsredovisning har lämnats. Ett revisorsintyg skall lämnas senast tre veckor efter det att delårsrapport har lämnats.

11 § Revisionsberättelsen över årsredovisningen för staten skall lämnas till regeringen och riksdagen. Berättelsen skall lämnas senast en månad efter den dag då årsredovisningen lämnats till riksdagen.

12 § De viktigaste iakttagelserna vid effektivitetsrevisionen och den årliga revisionen skall samlas i en årlig rapport. Den årliga rapporten skall lämnas till regeringen och riksdagen.

13 § Bestämmelser om förslag och redogörelser till riksdagen finns i 12 kap. 7 § regeringsformen.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2003. Genom lagen upphävs

1. lagen (1974:585) om skyldighet att tillhandahålla Riksdagens revisorer vissa handlingar m.m.,
2. lagen (1987:519) om Riksrevisionsverkets granskning av statliga aktiebolag och stiftelser, och
3. lagen (1997:560) om revision av Regeringskansliet.

3 Förslag till lag med instruktion för Riksrevisionen

Härigenom föreskrivs följande.

Inledande bestämmelser

1 § Riksrevisionen är enligt 12 kap. 7 § regeringsformen en myndighet under riksdagen med uppgift att granska den verksamhet som bedrivs av staten.

I lagen (0000:00) om revision av statlig verksamhet m.m. finns bestämmelser om Riksrevisionens granskning. Bestämmelser om Riksrevisionens granskning finns även i andra lagar.

2 § Riksrevisionen leds av tre riksrevisorer. En av riksrevisorerna svarar för den administrativa ledningen av myndigheten.

Vid Riksrevisionen finns också en styrelse.

I 8 kap. 11 och 13 §§ riksdagsordningen finns bestämmelser om val av riksrevisorer och styrelse.

3 § Vid Riksrevisionen finns ett vetenskapligt råd.

Riksrevisorerna

4 § Riksrevisorerna beslutar gemensamt om fördelningen av granskningsområden mellan sig. De beslutar vidare gemensamt om verksamhetens inriktning och organisation samt om arbetsordning.

Riksrevisorerna beslutar inom sina respektive granskningsområden vad de skall granska. De skall dessförinnan samråda med varandra.

Riksrevisorernas beslut skall redovisas i en granskningsplan.

5 § Riksrevisorerna beslutar var för sig i sina granskningsärenden. En riksrevisor får uppdra åt en tjänsteman vid Riksrevisionen att i riksrevisorns ställe avgöra granskningsärenden.

Av 12 § lagen (0000:000) om revision av statlig verksamhet m.m. framgår att de viktigaste granskningsärendena skall samlas i en årlig rapport. Den rapporten beslutar riksrevisorerna gemensamt.

6 § Riksrevisorerna skall för styrelsen redovisa arbetet i de viktigaste granskningarna och hur granskningsplanen följs.

7 § Genom arbetsordning eller särskilda beslut får riksrevisorerna föreskriva att administrativa ärenden som inte behöver beslutas av dem gemensamt får avgöras av den riksrevisor som svarar för den administrativa ledningen av myndigheten eller av någon annan tjänsteman vid myndigheten.

8 § Ett ärende som riksrevisorerna skall avgöra gemensamt får avgöras av endast två riksrevisorer, om det finns särskilda skäl för det. Ett sådant ärende får avgöras av endast en riksrevisor, om det är så brådskande att ett beslut inte utan väsentlig olägenhet kan avvaktas.

9 § Vid sammanträde med riksrevisorerna förs ordet av den riksrevisor som svarar för den administrativa ledningen av Riksrevisionen. Om han eller hon inte är närvarande vid sammanträdet, förs ordet i första hand av den som har varit riksrevisor längst tid och i andra hand av den som är äldst.

Som riksrevisorernas mening gäller den som två enar sig om eller, vid lika röstetal, ordförandens mening.

Endast den som är riksrevisor har rätt att få avvikande mening antecknad.

10 § Av 3 kap. 8 § första och tredje styckena riksdagsordningen framgår att riksrevisorerna gemensamt eller var för sig får väcka förslag hos riksdagen i frågor som rör Riksrevisionens kompetens, organisation, personal och verksamhetsformer.

En riksrevisor får väcka förslag enligt första stycket först efter samråd med övriga riksrevisorer.

Styrelsen

11 § Styrelsen följer granskningsverksamheten.

12 § Styrelsen beslutar om

1. förslag och redogörelser till riksdagen med anledning av riksrevisorernas beslut i granskningsärenden avseende effektivitetsrevisionen och den årliga rapporten samt revisionsberättelserna över årsredovisningen för staten, Riksbanken och Stiftelsen Riksbankens Jubileumsfond,

2. yttranden till riksrevisorerna över granskningsplan, och

3. årsredovisning och förslag till anslag på statsbudgeten för Riksrevisionen.

Innan styrelsen beslutar om förslag till anslag på statsbudgeten skall den inhämta riksdagsförvaltningens yttrande över förslaget.

13 § Styrelsen är beslutför när ordföranden och minst hälften av övriga ledamöter är närvarande.

Anmälningsskyldighet

14 § En riksrevisor skall skriftligen anmäla följande förhållanden till riksdagen

1. innehav av aktier i ett aktiebolag som avses i 2 § 4 lagen (0000:000) om revision av statlig verksamhet m.m.,

2. avtal av ekonomisk karaktär med tidigare arbetsgivare, såsom avtal om löne- eller pensionsförmån som utges under tid som omfattas av uppdraget i Riksrevisionen,

3. avlönad anställning som inte är av endast tillfällig karaktär,

4. inkomstbringande självständig verksamhet som bedrivs vid sidan av uppdraget som riksrevisor,

5. uppdrag hos en kommun eller ett landsting, om uppdraget inte är av endast tillfällig karaktär, och

6. annan anställning, uppdrag eller annat ägande som kan antas påverka uppdragets utförande.

Personalansvarsnämnd

15 § Vid Riksrevisionen skall det finnas en personalansvarsnämnd med den riksrevisor som har det administrativa ledningsansvaret som ordförande. Nämnden skall därutöver bestå av, förutom personalföreträdarna, de ledamöter som myndigheten utser. Följande frågor skall prövas av personalansvarsnämnden:

1. skiljande från anställning på grund av personliga förhållanden, dock inte i fråga om provanställning,
2. disciplinansvar,
3. åtalsanmälan, och
4. avstängning.

16 § Personalansvarsnämnden är beslutförför när ordföranden och minst hälften av övriga ledamöter är närvarande.

Ersättningar

17 § Föreskrifter om arvoden till ledamöterna och suppleanterna i styrelsen finns i lagen (1989:185) om arvoden m.m. för uppdrag inom riksdagen, dess myndigheter och organ.

Under resor och förrättningar som ledamöterna och suppleanterna gör för sitt uppdrag har de rätt till ersättning enligt 4 och 5 kap. lagen (1994:1065) om ekonomiska villkor för riksdagens ledamöter och tillämpningsföreskrifterna till denna. Vid bedömningen av rätten till ersättning skall ledamöternas och suppleanternas bostad på hemorten anses som tjänsteställe.

Övriga bestämmelser

18 § Riksrevisionen svarar för att intern revision sker av myndigheten.

19 § Varje år senast den 22 februari skall Riksrevisionen till riksdagen avge årsredovisning för det senaste budgetåret.

Riksdagens finansutskott svarar för att revision sker av Riksrevisionen.

20 § Riksrevisionen skall planera för sin verksamhet under kris- och krigsförhållanden.

21 § Riksrevisionen företräder Sverige som det nationella revisionsorganet i internationella sammanhang.

22 § Riksrevisionen får inom sitt verksamhetsområde utföra uppdrag och tillhandahålla tjänster på det internationella området.

Riksrevisionen får ta betalt för sådana uppdrag och tjänster. Riksrevisionen bestämmer avgifternas storlek och får disponera avgiftsinkomsterna.

Överklagande

23 § Bestämmelser om överklagande av Riksrevisionens beslut finns i lagen (1989:186) om överklagande av administrativa beslut av riksdagsförvaltningen och riksdagens myndigheter.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2003. Genom lagen upphävs lagen (1987:518) med instruktion för Riksdagens revisorer.

4 Förslag till lag om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring

Härigenom föreskrivs att 18 kap. 24, 25, 27 och 28 §§ lagen (1962:381) om allmän försäkring¹ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

18 kap.

24 §²

Riksrevisionsverket skall granska de allmänna försäkringskassorna. *Riksrevisionsverket* får när som helst inventera den allmänna försäkringskassans medel och övriga tillgångar och granska kassans böcker, räkenskaper och andra handlingar.

Styrelsen och direktören skall lämna de upplysningar och den hjälp som *Riksrevisionsverket* begär.

Riksrevisionen skall granska de allmänna försäkringskassorna. *Riksrevisionen* får när som helst inventera den allmänna försäkringskassans medel och övriga tillgångar och granska kassans böcker, räkenskaper och andra handlingar.

Styrelsen och direktören skall lämna de upplysningar och den hjälp som *Riksrevisionen* begär.

25 §³

Riksrevisionsverket skall i enlighet med god revisionssed granska den allmänna försäkringskassans årsredovisning och räkenskaper samt styrelsens förvaltning. *Verkets granskning* skall göras i syfte att bedöma om redovisningen är tillförlitlig och räkenskaperna rättvisande. *Verket* skall även granska om styrelsens och direktörens förvaltning står i överensstämmelse med tillämpliga föreskrifter och särskilda beslut.

Riksrevisionsverket skall i överensstämmelse med god revisionssed översiktligt granska försäkringskassans delårsrapport.

Riksrevisionen skall i enlighet med god revisionssed granska den allmänna försäkringskassans årsredovisning och räkenskaper samt styrelsens förvaltning. *Granskningen* skall göras i syfte att bedöma om redovisningen är tillförlitlig och räkenskaperna rättvisande. *Riksrevisionen* skall även granska om styrelsens och direktörens förvaltning står i överensstämmelse med tillämpliga föreskrifter och särskilda beslut.

Riksrevisionen skall i överensstämmelse med god revisionssed översiktligt granska försäkringskassans delårsrapport.

27 §⁴

Revisorerna utför gemensamt med *Riksrevisionsverket* granskningen av den allmänna försäkringskassan. Det som sägs i 24 och 25 §§ skall även tillämpas på revisorerna.

Revisorerna utför gemensamt med *Riksrevisionen* granskningen av den allmänna försäkringskassan. Det som sägs i 24 och 25 §§ skall även tillämpas på revisorerna.

¹ Lagen omtryckt 1982:120.

² Senaste lydelse 1998:87.

³ Senaste lydelse 1998:87

⁴ Senaste lydelse 1998:87

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*28 §⁵

Riksrevisionsverket och revisorer-
na skall lämna en gemensam revis-
ionsberättelse över granskningen av
årsredovisningen senast en månad
efter det att den allmänna försäk-
ringskassan har lämnat årsredovis-
ningen.

Riksrevisionsverket och revisorer-
na skall lämna ett gemensamt revi-
sorsintyg över granskningen av de-
lårsrapporten senast tre veckor efter
det att försäkringskassan har lämnat
rapporten.

Revisionsberättelsen respektive revisorsintyget skall undertecknas av dem
som utfört granskningen. Berättelsen respektive intyget skall lämnas till Riks-
försäkringsverket. En bestyrkt kopia av revisionshandlingarna skall samtidigt
sändas till det landstingsfullmäktige eller kommunfullmäktige som enligt 35 §
har utsett revisorerna.

*Regeringen får utfärda närmare
föreskrifter om försäkringskassornas
revision.*

Riksrevisionen och revisorerna
skall lämna en gemensam revisions-
berättelse över granskningen av
årsredovisningen senast en månad
efter det att den allmänna försäk-
ringskassan har lämnat årsredovis-
ningen.

Riksrevisionen och revisorerna
skall lämna ett gemensamt revi-
sorsintyg över granskningen av de-
lårsrapporten senast tre veckor efter
det att försäkringskassan har lämnat
rapporten.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2003.

⁵ Senaste lydelse 1998:87

5 Förslag till lag om ändring i aktiebolagslagen (1975:1385)

Härigenom föreskrivs att 10 kap. 8 och 42 §§ aktiebolagslagen (1975:1385)¹ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

10 kap.

8 §²

En revisor väljs av bolagsstämman.

Om bolaget skall ha flera revisorer, får det i bolagsordningen föreskrivas att en eller flera av dem, dock inte alla, skall utses på annat sätt än genom val på bolagsstämma.

I ett bolag som avses i 2 § 4 lagen (0000:000) om revision av statlig verksamhet m.m. får Riksrevisionen förordna en eller flera revisorer att delta i revisionen tillsammans med övriga revisorer.

I 9, 24 och 25 §§ finns bestämmelser om att länsstyrelsen i vissa fall skall förordna revisor.

42 §³

Revisorn är skyldig att lämna medrevisor, lekmannarevisor, särskild granskare som avses i 11 kap. 21 §, ny revisor och, om bolaget har försatts i konkurs, konkursförvaltaren de upplysningar som behövs om bolagets angelägenheter.

Revisorn är dessutom skyldig att på begäran lämna upplysningar om bolagets angelägenheter till undersökningsledaren under förundersökning i brottmål.

Revisorn i ett aktiebolag som omfattas av 1 kap. 9 § sekretesslagen (1980:100) är även skyldig att på begäran lämna upplysningar om bolagets angelägenheter till de förtroendevalda revisorerna i kommunen eller landstinget.

Revisorn i ett aktiebolag i vilket staten äger samtliga aktier är skyldig att på begäran lämna upplysningar om bolagets angelägenheter till Riksrevisionen.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2003.

¹ Lagen omtryckt 1993:150.

² Senaste lydelse 1998:760.

³ Senaste lydelse 1999:622.

6 Förslag till lag om ändring i sekretesslagen (1980:100)

Härigenom föreskrivs i fråga om sekretesslagen (1980:100)¹ dels att 9 kap. 4 § och 16 kap. 1 § skall ha följande lydelse, dels att det i lagen skall införas en ny paragraf, 8 kap. 28 §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

8 kap.

28 §

Sekretess gäller i Riksrevisionens verksamhet avseende granskning av hur enskild mottagare använt statsbidrag för uppgift om

1. enskilds affärs- eller driftförhållanden, om det kan antas att den enskilde lider skada om uppgiften röjs,

2. andra ekonomiska eller personliga förhållanden för den som har trätt i affärsförbindelse eller liknande förbindelse med den som är föremål för myndighetens granskning.

I fråga om uppgift i allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

9 kap.

4 §²

Sekretess gäller i sådan särskild verksamhet hos myndighet som avser framställning av statistik samt, i den utsträckning regeringen föreskriver det, i annan därmed jämförbar undersökning, som utförs av myndighet, för uppgift som avser enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden och som kan hänföras till den enskilde. Uppgift som behövs för forsknings- eller statistikändamål och uppgift, som inte genom namn, annan identitetsbeteckning eller därmed jämförbart förhållande är direkt hänförlig till den enskilde, får dock lämnas ut, om det står klart att upp-

Sekretess gäller i sådan särskild verksamhet hos myndighet som avser framställning av statistik *för uppgift som avser enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden och som kan hänföras till den enskilde. Det samma gäller annan jämförbar undersökning som utförs av Riksrevisionen eller, i den utsträckning regeringen föreskriver det, av någon annan myndighet.* Uppgift som behövs för forsknings- eller statistikändamål och uppgift, som inte genom namn, annan identitetsbeteckning eller därmed jämförbart förhållande är direkt hänförlig till den enskilde,

¹ Lagen omtryckt 1992:1474.

² Senaste lydelse 2001:101.

Nuvarande lydelse

giften kan röjas utan att den som uppgiften rör eller någon honom närstående lider skada eller men.

I fråga om uppgift i allmän handling gäller sekretessen i högst sjuttio år, såvitt angår uppgift om enskilds personliga förhållanden, och annars i högst tjugo år.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

får dock lämnas ut, om det står klart att uppgiften kan röjas utan att den som uppgiften rör eller någon honom närstående lider skada eller men.

16 kap.1 §³

Att friheten enligt 1 kap. 1 § tryckfrihetsförordningen och 1 kap. 2 § yttrandefrihetsgrundlagen att meddela och offentliggöra uppgifter i vissa fall är begränsad framgår av 7 kap. 3 § första stycket 1 och 2, 4 § 1–8 samt 5 § 1 och 3 tryckfrihetsförordningen och av 5 kap. 1 § första stycket samt 3 § första stycket 1 och 2 yttrandefrihetsgrundlagen. De fall av uppsåtligt åsidosättande av tystnadsplikt, i vilka nämnda frihet enligt 7 kap. 3 § första stycket 3 och 5 § 2 tryckfrihetsförordningen samt 5 kap. 1 § första stycket och 3 § första stycket 3 yttrandefrihetsgrundlagen i övrigt är begränsad, är de där tystnadsplikten följer av

3. denna lag enligt

8 kap. 23 § första stycket 2

9 kap. 1–4 §§

³ Senaste lydelse 2001:1134.

*Föreslagen lydelse***16 kap.**

1 §

Att friheten enligt 1 kap. 1 § tryckfrihetsförordningen och 1 kap. 2 § yttrandefrihetsgrundlagen att meddela och offentliggöra uppgifter i vissa fall är begränsad framgår av 7 kap. 3 § första stycket 1 och 2, 4 § 1–8 samt 5 § 1 och 3 tryckfrihetsförordningen och av 5 kap. 1 § första stycket samt 3 § första stycket 1 och 2 yttrandefrihetsgrundlagen. De fall av uppsåtligt åsidosättande av tystnadsplikt, i vilka nämnda frihet enligt 7 kap. 3 § första stycket 3 och 5 § 2 tryckfrihetsförordningen samt 5 kap. 1 § första stycket och 3 § första stycket 3 yttrandefrihetsgrundlagen i övrigt är begränsad, är de där tystnadsplikten följer av

 3. denna lag enligt

 8 kap. 23 § första stycket 2

8 kap. 28 § första stycket 2

9 kap. 1–4 §§

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2003.

7 Förslag till lag om ändring i hälso- och sjukvårdslagen (1982:763)

Häri genom föreskrivs att 3 § hälso- och sjukvårdslagen (1982:763)¹ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §²

Varje landsting skall erbjuda en god hälso- och sjukvård åt dem som är bosatta inom landstinget. Detsamma gäller dem som är kvarskrivna enligt 16 § folkbokföringslagen (1991:481) och stadigvarande vistas inom landstinget. Även i övrigt skall landstinget verka för en god hälsa hos hela befolkningen. Vad som i denna lag sägs om landsting gäller också kommuner som inte ingår i ett landsting, i den mån inte annat följer av 17 §. Vad här sagts utgör inte hinder för annan att bedriva hälso- och sjukvård.

Landstingets ansvar omfattar dock inte sådan hälso- och sjukvård som en kommun inom landstinget har ansvar för enligt 18 § första och tredje styckena.

Ett landsting får sluta avtal med någon annan om att utföra de uppgifter som landstinget ansvarar för enligt denna lag. En uppgift som innefattar myndighetsutövning får dock inte med stöd av denna bestämmelse överlämnas till ett bolag, en förening, en samfällighet, en stiftelse eller en enskild individ.

Landstinget får även träffa överenskommelse med kommun, den allmänna försäkringskassan och länsarbetsnämnden om att inom ramen för landstingets uppgifter enligt denna lag samverka i syfte att uppnå en effektivare användning av tillgängliga resurser. Landstinget skall bidra till finansieringen av sådan verksamhet som bedrivs i samverkan.

Riksrevisionsverket får granska sådan verksamhet som bedrivits i samverkan med och delvis finansierats av försäkringskassan eller länsarbetsnämnden. Vid en sådan granskning har *Riksrevisionsverket* rätt att ta del av de uppgifter som behövs för att granska verksamheten.

Riksrevisionen får granska sådan verksamhet som bedrivits i samverkan med och delvis finansierats av försäkringskassan eller länsarbetsnämnden. Vid en sådan granskning har *Riksrevisionen* rätt att ta del av de uppgifter som behövs för att granska verksamheten.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2003.

¹ Lagen omtryckt 1992:567.

² Senaste lydelse 1997:1306.

8 Förslag till lag om ändring i lagen (1986:765) med instruktion för Riksdagens ombudsmän

Härigenom föreskrivs att 12 § lagen (1986:765) med instruktion för Riksdagens ombudsmän skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

12 §¹

Enligt 8 kap. 10 § riksdagsordningen är chefsjustitieombudsmannen administrativ chef och bestämmer inriktningen i stort av verksamheten. Han skall i arbetsordning meddela bestämmelser om organisationen av verksamheten och fördelningen av ärendena mellan ombudsmännen.

Chefsjustitieombudsmannen svarar för att intern revision av myndigheten sker.

Chefsjustitieombudsmannen svarar för att intern revision av myndigheten sker. *Internrevisionen skall avse självständig granskning av myndighetens interna styrning och kontroll och hur myndigheten fullgör sina ekonomiska redovisningsskyldigheter. Revisionen skall bedrivas i enlighet med god sed för internrevision.*

Riksdagens ombudsmän fastställer revisionsplan för sin verksamhet efter samråd med Riksrevisionen.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2003.

¹ Senaste lydelse 1999:204.

9 Förslag till lag om ändring i lagen (1988:1385) om Sveriges riksbank

Härigenom föreslås i fråga om lagen (1988:1385) om Sveriges riksbank⁴ dels att 9 kap. 2 § samt 10 kap. 2 och 3 §§ skall ha följande lydelse, dels att det i lagen skall införas en ny paragraf, 9 kap. 2 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

9 kap.

2 §²

Vid huvudkontoret skall det finnas en revisionsenhet samt de övriga enheter som Riksbanken beslutar.

Verksamheten vid revisionsenheten leds av fullmäktige, om inte annat följer av lagen (1988:46) om revision av riksdagens förvaltning och riksdagens myndigheter m.m.

Verksamheten vid revisionsenheten leds av fullmäktige.

Fördelningen av ärenden mellan enheterna skall framgå av den arbetsordning som avses i 4 §.

2 a §

Verksamhet vid revisionsenheten skall avse självständig granskning av Riksbankens interna styrning och kontroll och hur Riksbanken fullgör sina ekonomiska redovisningsskyldigheter. Revisionen skall bedrivas i enlighet med god sed för internrevision.

Riksbanken fastställer revisionsplan för sin verksamhet efter samråd med Riksrevisionen.

10 kap.

2 §

Riksbankens räkenskapsår är kalenderår.

Varje år före utgången av december månad skall direktionen fastställa en budget för Riksbankens förvaltningsverksamhet under det följande räkenskapsåret. Direktionen skall lämna budgeten till riksdagens finansutskott, *Riksdagens revisorer* och fullmäktige för kännedom.

Varje år före utgången av december månad skall direktionen fastställa en budget för Riksbankens förvaltningsverksamhet under det följande räkenskapsåret. Direktionen skall lämna budgeten till riksdagens finansutskott, *Riksrevisionen* och fullmäktige för kännedom.

⁴ Lagen omtryckt 1999:19.

² Senaste lydelse 1999:206.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

3 §

Riksbanken är bokföringsskyldig och det åligger banken att fullgöra denna skyldighet på ett sätt som ger erforderlig information för en bedömning av bankens verksamhet.

Varje år före den 15 februari skall direktionen till riksdagen, *Riksdagens revisorer* och fullmäktige avge redovisning för det föregående räkenskapsåret. Fullmäktige skall till riksdagen och *Riksdagens revisorer* lämna förslag till disposition av Riksbankens vinst. Redovisningen skall omfatta resultaträkning, balansräkning, förvaltningsberättelse och en redogörelse för penning- och valutapolitiken samt för hur Riksbanken har främjat ett säkert och effektivt betalningsväsende.

Varje år före den 15 februari skall direktionen till riksdagen, *Riksrevisionen* och fullmäktige avge redovisning för det föregående räkenskapsåret. Fullmäktige skall till riksdagen och *Riksrevisionen* lämna förslag till disposition av Riksbankens vinst. Redovisningen skall omfatta resultaträkning, balansräkning, förvaltningsberättelse och en redogörelse för penning- och valutapolitiken samt för hur Riksbanken har främjat ett säkert och effektivt betalningsväsende.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2003.

11 Förslag till lag om ändring i lagen (1989:186) om överklagande av administrativa beslut av riksdagsförvaltningen och riksdagens myndigheter

Härigenom föreskrivs att 1 och 3 §§ lagen (1989:186) om överklagande av administrativa beslut av riksdagsförvaltningen och riksdagens myndigheter skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §¹

Denna lag gäller överklagande av beslut av

- a) riksdagsförvaltningen
- b) Riksbanken
- c) Riksdagens ombudsmän
- d) *Riksdagens revisorer*

d) *Riksrevisionen*

3 §²

Ett beslut om tjänstetillsättning får inte överklagas om det avser någon av följande tjänster

hos riksdagen – förvaltningschef, biträdande kammarsekreterare, chef för utskottskansli, chef för EU-nämndens kansli och chef för riksdagens internationella kansli,

hos Riksbanken – ledamöter av direktionen och chef för revisionsenhet,
 hos Riksdagens ombudsmän – chef för ombudsmännens kansli, hos Riksdagens ombudsmän – chef för ombudsmännens kansli.

hos *Riksdagens revisorer* – chef för *revisorernas kansli*.

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2003.

2. Äldre bestämmelser gäller dock fortfarande i fråga om beslut som fattats av Riksdagens revisorer före ikraftträdandet.

¹ Senaste lydelse 2000:428.

² Senaste lydelse 2000:428.

12 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:260) om offentlig anställning

Härigenom föreskrivs att 3 § lagen (1994:260) om offentlig anställning skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Lagen gäller inte

1. statsråden,
2. riksdagens ombudsmän,
3. arbetstagare som är lokalanställda av svenska staten utomlands och som inte är svenska medborgare,
4. arbetstagare som har anvisats beredskapsarbete eller skyddat arbete.

För justitiekanslern, justitieråden och regeringsråden gäller bara 4 § om bedömningsgrunder vid anställning, 7–7d §§ om bisysslor, 23–29 §§ om arbetskonflikter, 38 § om interimistiskt beslut och 42 § andra stycket om vissa undantag från lagen (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet.

Föreslagen lydelse

3 §¹

3. *riksrevisorerna,*
4. arbetstagare som är lokalanställda av svenska staten utomlands och som inte är svenska medborgare,
5. arbetstagare som har anvisats beredskapsarbete eller skyddat arbete.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2003.

¹ Senaste lydelse 2001:1016.

13 Förslag till lag om ändring i stiftelselagen (1994:1220)

Härigenom föreskrivs att 4 kap. 1 och 15 §§ stiftelselagen (1994:1220) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 kap.

1 §¹

En stiftelse skall ha minst en revisor.

Om inte annat föreskrivs i stiftelseförordnandet, utses och entledigas revisorn i en stiftelse med egen förvaltning av styrelsen.

Om inte annat föreskrivs i stiftelseförordnandet, utses och entledigas revisorn i en stiftelse med anknuten förvaltning av

1. förvaltarens högsta beslutande organ,
2. regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer, om förvaltaren är en statlig myndighet, eller
3. samtliga bolagsmän i förening, om förvaltaren är ett handelsbolag.

I en stiftelse som avses i 2 § 5 lagen (0000:000) om revision av statlig verksamhet m.m. får Riksrevisionen förordna en eller flera revisorer att delta i revisionen tillsammans med övriga revisorer.

15 §²

Revisorerna får inte lämna upplysningar till utomstående om sådana stiftelsens angelägenheter som de har fått kännedom om vid fullgörandet av sitt uppdrag, om det kan vara till nackdel för stiftelsen.

Revisorerna är skyldiga att

1. till medrevisor, ny revisor, tillsynsmyndigheten och, om stiftelsen har försatts i konkurs, konkursförvaltaren lämna behövliga upplysningar om stiftelsens angelägenheter, samt
2. på begäran lämna upplysningar om stiftelsens angelägenheter till undersökningsledaren under förundersökning i brottmål.

Bestämmelsen i andra stycket 1 om upplysningsskyldighet till tillsynsmyndigheten gäller inte när det är fråga om sådan stiftelse som avses i 9 kap. 10 § första stycket. Detsamma gäller upplysningar i sådana hänseenden där stiftelsen är undantagen från tillsyn enligt 9 kap. 10 a §.

Revisorerna i en stiftelse som omfattas av 1 kap. 9 § sekretesslagen (1980:100) är även skyldiga att på begäran lämna upplysningar om stiftelsens angelägenheter till de förtroendevalda revisorerna i kommunen eller landstinget.

¹ Senaste lydelse 1996:1147.

² Senaste lydelse 2001:305.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Revisorerna i en stiftelse som avses i 2 § 5 lagen (0000:000) om revision av statlig verksamhet m.m. är skyldiga att på begäran lämna upplysningar om stiftelsens angelägenheter till Riksrevisionen.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2003.

14 Förslag till lag om ändring i lagen (1996:1059) om statsbudgeten

Häri genom föreskrivs i fråga om lagen (1996:1059) om statsbudgeten
dels att nuvarande 47 § skall betecknas 48 §,
dels att rubriken närmast före 47 § skall sättas närmast före 48 §,
dels att det i lagen skall införas en ny paragraf, 47 §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

47 §

Regeringen skall årligen redovisa för riksdagen vilka åtgärder regeringen vidtagit med anledning av Riksrevisionens iakttagelser.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2003.

15 Förslag till lag om ändring i lagen (1997:239) om arbetslöshetskassor

Härigenom föreskrivs att det i lagen (1997:239) om arbetslöshetskassor skall införas en ny paragraf, 81 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

81 a §

Bestämmelser om Riksrevisionens granskning av arbetslöshetskassornas handläggning av arbetslöshetsersättningen finns i lagen (0000:000) om revision av statlig verksamhet m.m.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2003.

16 Förslag till lag om ändring i lagen (1998:710) med vissa bestämmelser om Premiensionsmyndigheten

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1998:710) med vissa bestämmelser om Premiensionsmyndigheten

dels att 9 § skall upphöra att gälla,

dels att rubriken närmast före 9 § skall utgå,
vid utgången av juni 2003.

17 Förslag till lag om ändring i lagen (1998:1757) om förvaltning av vissa fonder inom socialförsäkringsområdet

Härigenom föreskrivs att 8 § lagen (1998:1757) om förvaltning av vissa fonder inom socialförsäkringsområdet skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

8 §
För varje räkenskapsår skall Kammarkollegiet i samråd med Riksförsäkringsverket upprätta en årsredovisning över kapitalförvaltningen för de fonder som omfattas av denna lag. Den skall innefatta förvaltningsberättelse, resultaträkning och balansräkning. *Riksrevisionsverket* skall granska årsredovisningen för förvaltningen av de fonder som omfattas av denna lag.

Föreslagen lydelse

8 §
För varje räkenskapsår skall Kammarkollegiet i samråd med Riksförsäkringsverket upprätta en årsredovisning över kapitalförvaltningen för de fonder som omfattas av denna lag. Den skall innefatta förvaltningsberättelse, resultaträkning och balansräkning. *Riksrevisionen* skall granska årsredovisningen för förvaltningen av de fonder som omfattas av denna lag.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2003.

18 Förslag till lag om ändring i lagen (2000:419) med instruktion för riksdagsförvaltningen

Härigenom föreskrivs att 2, 8, 15 och 20 §§ lagen (2000:419) med instruktion för riksdagsförvaltningen skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

Riksdagsförvaltningen skall om annat inte är särskilt föreskrivet

1. upprätta förslag till anslag på statsbudgeten avseende riksdagen och dess myndigheter m.m.,

2. meddela för riksdagen och dess myndigheter utom Riksbanken gemensamma budget- och redovisningsföreskrifter samt föreskrifter för utnyttjande av medel som har anslagits för riksdagen och dess organ,

3. handlägga frågor dels om arvoden och ersättningar till riksdagens ledamöter och till Sveriges företrädare i Europaparlamentet, dels om pensioner och andra förmåner till ledamöterna och deras efterlevande samt till företrädarna och deras efterlevande,

4. svara för frågor om löner och ersättningar till arbetstagare hos riksdagen och dess myndigheter utom Riksbanken samt frågor angående pensioner och andra förmåner till dessa arbetstagare och deras efterlevande,

5. svara för frågor som rör förhållandet mellan arbetsgivare och arbetstagare såvitt gäller riksdagen och dess myndigheter samt företräda riksdagen och dess myndigheter som arbetsgivare i arbetstvister rörande kollektivavtal som har slutits av riksdagsförvaltningen.

1. upprätta förslag till anslag på statsbudgeten avseende riksdagen och dess myndigheter m.m., *dock inte för Riksrevisionen,*

5. svara för frågor som rör förhållandet mellan arbetsgivare och arbetstagare såvitt gäller riksdagen och dess myndigheter samt företräda riksdagen och dess myndigheter som arbetsgivare i arbetstvister rörande kollektivavtal som har slutits av riksdagsförvaltningen,

6. yttra sig över Riksrevisionens förslag till anslag på statsbudgeten.

Riksdagsförvaltningen skall bereda riksdagens myndigheter tillfälle att framföra sina synpunkter på förhandlingsfrågor som direkt berör respektive myndighet.

Riksdagsförvaltningen får till envar av riksdagens myndigheter överlämna handläggningen av en avtalsfråga som är av betydelse för myndigheten.

8 §

Riksdagsförvaltningen svarar för att intern revision sker av förvaltningen.

Riksdagsförvaltningen svarar för att intern revision sker av förvaltningen. *Internrevisionen skall avse självständig granskning av riksdagsförvaltningens interna styrning och kontroll och hur förvaltningen fullgör sina ekonomiska redovisningsskyldigheter. Revisionen skall bedrivas i enlighet med god sed för internrevision.*

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Riksdagsförvaltningen fastställer revisionsplan för sin verksamhet efter samråd med Riksrevisionen.

15 §

Styrelsen skall pröva om förvaltningens verksamhet bedrivs effektivt och i överensstämmelse med syftet för verksamheten. Styrelsen beslutar om

1. förslag och framställningar till riksdagen,
2. målen för förvaltningens verksamhet,
3. förvaltningens årsredovisning, delårsrapport och förslag till budget för riksdagen,
4. åtgärder med anledning av *Riksdagens revisorers* rapporter över förvaltningens verksamhet och den redovisning som styrelsen skall lämna till riksdagen enligt 7 §,
4. åtgärder med anledning av *Riksrevisionens* rapporter över förvaltningens verksamhet och den redovisning som styrelsen skall lämna till riksdagen enligt 7 §,
5. åtgärder med anledning av internrevisionens redovisning samt revisionsplan,
6. föreskrifter som enligt denna lag eller andra författningar får meddelas av riksdagsförvaltningen,
7. riksdagsförvaltningens arbetsordning,
8. slutande av kollektivavtal med arbetstagarernas huvudorganisationer, avbrytande av annan förhandling än förhandling i tvist om avtal, lockout eller annan stridsåtgärd samt andra förhandlingsfrågor som är av principiell natur eller har större ekonomisk betydelse eller är gemensamma för riksdagen och dess myndigheter,
9. anställning på chefsnivå direkt under riksdagsdirektören samt av kansli-
chef i utskott och EU-nämnden,
10. frågor som avses i 4 §,
11. frågor som hänskjuts till styrelsen från rådet för ledamotsnära frågor,
12. frågor som är av större vikt eller principiell betydelse eller som riksdagsdirektören hänskjuter till styrelsen.

20 §

Om *Riksdagens revisorers* revisionsberättelse över förvaltningens årsredovisning innehåller någon anmärkning, skall förvaltningen, inom en månad efter berättelsens överlämnande, till riksdagen redovisa de åtgärder förvaltningen har vidtagit eller avser att vidta med anledning av anmärkningen.

Om *Riksrevisionens* revisionsberättelse över förvaltningens årsredovisning innehåller någon anmärkning, skall förvaltningen, inom en månad efter berättelsens överlämnande, till riksdagen redovisa de åtgärder förvaltningen har vidtagit eller avser att vidta med anledning av anmärkningen.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2003.

19 Förslag till lag om ändring i socialtjänstlagen (2001:453)

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 6 § socialtjänstlagen (2001:453) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

6 §

Kommunen får även träffa överenskommelse med landstinget, den allmänna försäkringskassan och länsarbetsnämnden om att, inom ramen för socialtjänstens uppgifter, samverka i syfte att uppnå en effektivare användning av tillgängliga resurser. Kommunen skall bidra till finansieringen av sådan verksamhet som bedrivs i samverkan.

Riksrevisionsverket får granska sådan verksamhet som bedrivits i samverkan med och delvis finansierats av försäkringskassan eller länsarbetsnämnden. Vid en sådan granskning har *Riksrevisionsverket* rätt att ta del av de uppgifter som behövs för att granska verksamheten.

Riksrevisionen får granska sådan verksamhet som bedrivits i samverkan med och delvis finansierats av försäkringskassan eller länsarbetsnämnden. Vid en sådan granskning har *Riksrevisionen* rätt att ta del av de uppgifter som behövs för att granska verksamheten.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2003.

20 Förslag till lag om upphävande av lagen (1988:46) om revision av riksdagens förvaltning och riksdagens myndigheter m.m.

Härigenom föreskrivs att lagen (1988:46) om revision av riksdagens förvaltning och riksdagens myndigheter m.m. skall upphöra att gälla vid utgången av juni 2003.

BILAGA 3

Utskottets lagförslag

Förslag till lag om ändring i riksdagsordningen

Häri genom föreskrivs i fråga om riksdagsordningen¹
dels att nuvarande 8 kap. 12 och 13 §§ samt tilläggsbestämmelserna 8.12.1, 8.12.2 och 8.13.1 skall betecknas 8 kap. 14 och 15 §§ respektive 8.14.1, 8.14.2 och 8.15.1,
dels att 3 kap. 8 §, 8 kap. 11 §, 9 kap. 4 och 8 §§ samt tilläggsbestämmelserna 3.8.3, 4.6.1, 4.6.2 och 7.2.2 skall ha följande lydelse,
dels att det skall införas tre nya paragrafer, 8 kap. 5, 12 och 13 §§, samt tre tilläggsbestämmelser, 8.5.1, 8.11.1 och 8.13.1, av följande lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse***3 kap.**

8 §

Annat organ som helt eller delvis utses av riksdagen får väcka förslag hos riksdagen i fråga som rör organets kompetens, organisation, personal eller verksamhetsformer.

Riksdagen kan föreskriva att ett sådant organ även i annat fall får väcka förslag hos riksdagen.

Om redogörelse till riksdagen från riksdagsorgan är särskilt föreskrivet.

Vad som sägs i första–tredje styckena gäller även direktionen i Riksbanken.

Vad som sägs i första–tredje styckena gäller även direktionen i Riksbanken. *Vad som sägs i första stycket gäller också var och en av riksrevisorerna i Riksrevisionen.*

3.8.3

Om förslagsrätt för fullmäktige och direktionen i Riksbanken, Riksdagens ombudsmän och *Riksdagens revisorer* i annan fråga än som avses i 8 § första stycket *föreskrives* särskilt.

Om förslagsrätt för fullmäktige och direktionen i Riksbanken, Riksdagens ombudsmän och *styrelsen i Riksrevisionen* i annan fråga än som avses i 8 § första stycket *föreskrives* särskilt.

4 kap.

4.6.1

Konstitutionsutskottet skall, utöver sina uppgifter enligt 4 §, bereda ärenden om lagstiftning i konstitutionella och allmänt förvaltningsrättsliga ämnen, ärenden om press- eller partistöd, lagstiftning om radio, television och film liksom andra ärenden som angår yttrandefrihet, opinionsbildning och religionsfrihet,

Konstitutionsutskottet skall, utöver sina uppgifter enligt 4 §, bereda ärenden om lagstiftning i konstitutionella och allmänt förvaltningsrättsliga ämnen, ärenden om press- eller partistöd, lagstiftning om radio, television och film liksom andra ärenden som angår yttrandefrihet, opinionsbildning och religionsfrihet,

¹ Riksdagsordningen omtryckt 1998:1450.

Nuvarande lydelse

övriga ärenden om riksdagen, Riksdagens ombudsman och riksdagens myndigheter utom Riksbanken och *Riksdagens revisorer*, ärenden om medgivande från riksdagen att väcka talan mot riksdagsledamot eller att ingripa i hans personliga frihet samt ärenden av allmän betydelse för den kommunala självstyrelsen.

Ärenden om anslag inom utgiftsområde 1. Rikets styrelse tillhör konstitutionsutskottets beredning.

Föreslagen lydelse

ärenden om Riksrevisionen såvitt avser val av riksrevisor, skiljande av riksrevisor från uppdraget, åtal mot riksrevisor och åtal mot ledamot av myndighetens styrelse, övriga ärenden om riksdagen, Riksdagens ombudsman och riksdagens myndigheter *i övrigt* utom Riksbanken och *Riksrevisionen*, ärenden om medgivande från riksdagen att väcka talan mot riksdagsledamot eller att ingripa i hans personliga frihet samt ärenden av allmän betydelse för den kommunala självstyrelsen.

4.6.2

Finansutskottet skall, utöver sina uppgifter enligt 5 § första stycket, bereda ärenden om penning-, kredit-, valuta- och statsskuldspolitiken, kredit- och fondväsendet, det affärs- mässiga försäkringsväsendet samt *Riksdagens revisorer*. Det skall vidare bereda ärenden av allmän betydelse för den kommunala ekonomin samt ärenden om statlig statistik, redovisning, revision och rationalisering, om statens egendom och upphandling i allmänhet och förvaltningsekonomiska ärenden i övrigt som icke rör enbart visst ämnesområde. Utskottet skall även bereda budgettekniska ärenden, granska beräkningen av statens inkomster samt sammanställa statsbudgeten.

Ärenden om anslag inom utgiftsområdena 2. Samhällsekonomi och finansförvaltning, 25. Allmänna bidrag till kommuner, 26. *Statsskuld-räntor* m.m. samt 27. Avgiften till Europeiska gemenskaperna tillhör finansutskottets beredning.

Finansutskottet skall, utöver sina uppgifter enligt 5 § första stycket, bereda ärenden om penning-, kredit-, valuta- och statsskuldspolitiken, kredit- och fondväsendet, det affärs- mässiga försäkringsväsendet samt *ärenden om Riksrevisionen som inte tillhör konstitutionsutskottets beredning*. Det skall vidare bereda ärenden av allmän betydelse för den kommunala ekonomin samt ärenden om statlig statistik, redovisning, revision och rationalisering, om statens egendom och upphandling i allmänhet och förvaltningsekonomiska ärenden i övrigt som icke rör enbart visst ämnesområde. Utskottet skall även bereda budgettekniska ärenden, granska beräkningen av statens inkomster samt sammanställa statsbudgeten.

Ärenden om anslag inom utgiftsområdena 2. Samhällsekonomi och finansförvaltning, 25. Allmänna bidrag till kommuner, 26. *Statsskuld-räntor* m.m. samt 27. Avgiften till Europeiska gemenskaperna tillhör finansutskottets beredning.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse***7 kap.**

7.2.2

Valberedningen bereder alla val som förrättas av kammaren utom val av riksföreståndare, vice riksföreståndare, person som skall inträda som tillfällig riksföreståndare, talmän, vice talmän, kammarsekreterare, Riksdagens ombudsmän och ställföreträdande ombudsmän samt val till Statsrådsarvodesnämnden.

Föreskrifter om beredning av val finns i fråga om ombudsmän och ställföreträdande ombudsmän i tilläggsbestämmelse 8.10.2 och i fråga om ledamöter i Statsrådsarvodesnämnden i tilläggsbestämmelse 8.4.1.

Valberedningen bereder alla val som förrättas av kammaren utom val av riksföreståndare, vice riksföreståndare, person som skall inträda som tillfällig riksföreståndare, talmän, vice talmän, kammarsekreterare, Riksdagens ombudsmän och ställföreträdande ombudsmän, *riksrevisorer* samt val till Statsrådsarvodesnämnden och *Nämnden för lön till riksrevisorerna*.

Föreskrifter om beredning av val finns i fråga om ombudsmän och ställföreträdande ombudsmän i tilläggsbestämmelse 8.10.2, *i fråga om riksrevisorer i tilläggsbestämmelse 8.11.1*, i fråga om ledamöter i Statsrådsarvodesnämnden i tilläggsbestämmelse 8.4.1 och *i fråga om ledamöter i Nämnden för lön till riksrevisorerna i tilläggsbestämmelse 8.5.1*.

8 kap.

5 §

Nämnden för lön till riksrevisorerna består av ordförande och två andra ledamöter. De väljs var för sig av riksdagen efter varje ordinarie val till riksdagen för tiden intill dess nytt val till nämnden har ägt rum. Suppleanter skall inte utses.

Blir en ledamot av sjukdom eller annan orsak hindrad att utföra sitt uppdrag, väljer riksdagen en person i dennes ställe så länge hindret varar.

8.5.1

Val av ledamöter i Nämnden för lön till riksrevisorerna bereds av konstitutionsutskottet.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

11 §

Riksdagens revisorer skall vara tolv. De väljes för riksdagens valperiod.

*Riksdagen väljer bland revisorer-
na en ordförande och en eller flera
vice ordförande. Ordföranden och
varje vice ordförande väljes för sig.*

*Riksrevisorerna väljs var för sig.
Vid val med slutna sedlar tillämpas
förfarandet i 1 § andra stycket. Val
av riksrevisor gäller från tiden för
valet eller den senare tidpunkt riks-
dagen bestämmer till dess nytt val
har genomförts under sjunde året
därefter. En riksrevisor kan inte
väljas om.*

*En av riksrevisorerna skall svara
för myndighetens administrativa
ledning. Riksdagen bestämmer vem
av riksrevisorerna som skall ha
denna uppgift.*

*En riksrevisor får inte vara i kon-
kurs, underkastad näringsförbud
eller ha förvaltare enligt 11 kap. 7 §
föräldrabalken. En riksrevisor får
inte heller inneha anställning eller
uppdrag eller utöva verksamhet som
kan påverka riksrevisorernas självstän-
diga ställning.*

8.11.1

*Val av riksrevisor bereds av kon-
stitutionsutskottet.*

12 §

*Riksdagen får skilja en riksrevisor
från uppdraget på begäran av konsti-
tutionsutskottet.*

*Om en riksrevisor avgår i förtid,
skall riksdagen snarast välja efter-
trädare för en ny sjuårsperiod.*

13 §

*Riksrevisionens styrelse skall bestå
av ett udda antal ledamöter, lägst
elva, som väljs för riksdagens valpe-
riod.*

*Varje partigrupp, vilken motsvarar
parti som vid valet till riksdagen har
fått minst fyra procent av rösterna i
hela riket, skall besätta en plats.
Därutöver fördelas platserna i sty-
relsen proportionellt mellan samma
partigrupper.*

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

Riksdagen väljer bland ledamöterna en ordförande och en eller flera vice ordförande. Ordförande och varje vice ordförande väljs var för sig.

8.13.1

Antalet ledamöter i Riksrevisionens styrelse fastställs av riksdagen på förslag av valberedningen.

9 kap.**4 §²**

Riksdagsförvaltningen skall, såvitt gäller riksdagen och riksdagens myndigheter, i den omfattning riksdagen bestämmer

1. handlägga frågor angående förhandlingar om anställnings- och arbetsvillkor för arbetstagare samt andra personalfrågor,

2. göra upp förslag till anslag på statsbudgeten,

3. i övrigt handlägga frågor om förvaltningen inom riksdagen och frågor om förvaltning av ekonomisk natur inom riksdagens myndigheter, utom Riksbanken,

4. meddela föreskrifter och råd i sådana frågor som avses i 1–3.

I fråga om förslag till anslag på statsbudgeten för Riksrevisionen skall riksdagsförvaltningen yttra sig innan Riksrevisionen beslutar om förslaget.

8 §³

Åtal mot här angiven befattningshavare för brott, begånget i utövningen av hans uppdrag eller tjänst får beslutas,

1. åtal mot fullmäktig i Riksbanken, ledamot av Riksbankens direktion eller någon av Riksdagens revisorer endast av finansutskottet,

2. åtal mot ledamot av riksdagsstyrelsen, av riksdagens valprovsnämnd eller av riksdagens besvärsnämnd eller mot Riksdagens ombudsman eller kammarsekreteraren endast av konstitutionsutskottet.

1. åtal mot fullmäktig i Riksbanken eller ledamot av Riksbankens direktion endast av finansutskottet,

2. åtal mot ledamot av riksdagsstyrelsen, av riksdagens valprovsnämnd, av riksdagens besvärsnämnd eller av Riksrevisionens styrelse eller mot riksrevisor, Riksdagens ombudsman eller kammarsekreteraren endast av konstitutionsutskottet.

² Senaste lydelse 2000:418.

³ Senaste lydelse 2000:418.

Vad som sägs i första stycket om åtal mot ledamot av Riksbankens direktion skall inte tillämpas i fråga om brott begånget i utövningen av Riksbankens beslutanderätt enligt lagen (1992:1602) om valuta- och kreditreglering.

1. Denna lag träder, såvitt gäller Nämnden för lön till riksrevisorerna, i kraft den 1 januari 2003 och i övrigt den 1 juli 2003. Om val av riksrevisorer och ledamöter i Riksrevisionens styrelse äger rum dessförinnan, skall dock de nya bestämmelserna tillämpas redan i fråga om de valen.

2. Första gången riksdagen väljer riksrevisorer skall, i stället för vad som sägs i 8 kap. 11 §, en av riksrevisorerna väljas för sju år, en för fem år och en för tre år.

Förslag till lag om lön till riksrevisorerna

Härigenom föreskrivs följande.

Uppgifter, m.m.

1 § Det belopp som månadsvis skall betalas i lön till riksrevisorerna skall bestämmas av Nämnden för lön till riksrevisorerna. Nämnden skall också besluta om avgångsersättning och om övriga anställningsförmåner för riksrevisor.

Nämnden är en myndighet under riksdagen.

Sammansättning

2 § Enligt 8 kap. 5 § riksdagsordningen består nämnden av ordförande och två andra ledamöter.

Organisation

3 § Nämnden har en sekreterare som nämnden utser.

Ärendenas handläggning

4 § Nämnden sammanträder på kallelse av ordföranden.

I ärende som avses i 1 § är nämnden beslutförför när alla ledamöter är närvarande.

Nämnden får i arbetsordning eller i särskilda beslut lämna över till ordföranden eller någon annan som tjänstgör hos nämnden att avgöra ärenden som är av det slaget att de inte behöver prövas av nämnden.

Överklagande

5 § Nämndens beslut får inte överklagas.

Arvoden för uppdrag i nämnden

6 § Riksdagsförvaltningen bestämmer arvoden till nämndens ledamöter och sekreterare.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2003.

BILAGA 4Utskottets förslag till lydelse av 12 och 19 §§
lagen med instruktion för Riksrevisionen*Regeringens förslag**Utskottets förslag*

12 §

Styrelsen beslutar om

1. förslag och redogörelser till riksdagen med anledning av riksrevisorernas beslut i granskningsärenden avseende effektivitetsrevisionen och den årliga rapporten samt revisionsberättelserna över årsredovisningen för staten, Riksbanken och Stiftelsen Riksbankens Jubileumsfond,

2. yttranden till riksrevisorerna över granskningsplan, och

3. årsredovisning och förslag till anslag på statsbudgeten för Riksrevisionen. 3. årsredovisning, *delårsrapport* och förslag till anslag på statsbudgeten för Riksrevisionen.

Innan styrelsen beslutar om förslag till anslag på statsbudgeten skall den inhämta riksdagsförvaltningens yttrande över förslaget.

19 §

Varje år senast den 22 februari skall Riksrevisionen till riksdagen avge årsredovisning för det senaste budgetåret.

Varje år senast den 15 augusti skall Riksrevisionen avge delårsrapport till riksdagen avseende de första sex månaderna av räkenskapsåret.

Riksdagens finansutskott svarar för att revision sker av Riksrevisionen.

BILAGA 5

Europeiska Centralbankens yttrande

SV

EUROPEISKA CENTRALBANKEN

Certified copy of the original

Frank Moss
DirectorSecretariat and Language Services
European Central Bank

EUROPEISKA CENTRALBANKENS YTTRANDE

av den 2 september 2002

på begäran av finansdepartementet över ett förslag till proposition om inrättandet av en nationell revisionsmyndighet, Riksrevisionen, inklusive förslag till ändringar i lagen om Sveriges riksbank (1988:1385)

(CON/2002/22)

1. Den 4 juli 2002 mottog Europeiska centralbanken (ECB) en begäran om yttrande från finansdepartementet över ett lagförslag avseende inrättandet av en nationell revisionsmyndighet, Riksrevisionen, inklusive förslag till ändringar i lagen om Sveriges riksbank¹ (1988:1385) (nedan kallat lagförslaget).
2. ECB:s behörighet att avge ett yttrande grundas på artikel 105.4 i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen samt artikel 2.1 tredje strecksatsen i rådets beslut 98/415/EG av den 29 juni 1998 om nationella myndigheters samråd med Europeiska centralbanken rörande förslag till rättsregler¹, eftersom lagförslaget innehåller bestämmelser som rör Sveriges riksbank. I enlighet med artikel 17.5 första meningen i arbetsordningen för ECB har ECB-rådet antagit detta yttrande.
3. Avsikten med lagförslaget är att genom antagandet av förslag till lag om revision av statlig verksamhet m.m. (nedan kallat förslaget till lag om revision) och andra lagändringar, inklusive vissa ändringar i lagen om Sveriges riksbank, ersätta de nuvarande riksdagsrevisorerna med en enda revisionsmyndighet under riksdagen, Riksrevisionen. Förslaget till lag om revision och de andra lagförslagen planeras träda i kraft den 1 juli 2003.
4. Avsikten är att Riksrevisionen skall ansvara för den statliga räkenskaps- och förvaltningsrevision som tidigare utfördes av Riksdagens revisorer². Riksrevisionens uppgifter skall bland annat innefatta den årliga räkenskapsrevisionen av årsrapporterna från Sveriges riksbank³. Detta yttrande från ECB avser endast den föreslagna granskningen av Riksbanken och omfattar inte andra allmänna aspekter på lagförslaget.

¹ EGT L 189, 3.7.1998, s. 42.

² Genom förslag till lag om upphävande av lagen (1988:46) om revision av riksdagens förvaltning och riksdagens myndigheter m.m.

³ Artikel 3 i förslaget till lag om revision. Enligt 10 kap. 3 § i nuvarande lag om Sveriges riksbank består Riksbankens årsrapport av en resultaträkning, en balansräkning, en förvaltningsberättelse och en redogörelse för penning- och

5. I skälen till lagförslaget avseende revisionen av Sveriges riksbank anges Riksrevisionens roll i förhållande till Sveriges riksbank⁴. I detta sammanhang hänvisas till artikel 27 i Stadgan för Europeiska centralbankssystemet och Europeiska centralbanken vad avser revisionen av ECB och de nationella centralbankerna. I artikel 43.1 i ECBS-stadgan klargörs att artikel 27 inte skall tillämpas på medlemsstater med undantag, varför den ännu inte är tillämplig på Sverige. Detta kommer emellertid att ändras om Sverige antar euron och Riksbanken integreras i Eurosystemet. Det kan därför vara lämpligt att något beröra tillämpningen av artikel 27 med avseende på de nuvarande medlemmarna i Eurosystemet.
6. Vid ett svenskt antagande av euron kommer sättet för hur externa revisorer utnämns för Sveriges riksbank att förändras i enlighet med bestämmelsen i artikel 27 i ECBS-stadgan. ECB-rådet skall för godkännande av Europeiska unionens råd rekommendera oavhängiga externa revisorer som skall granska Sveriges riksbank. Artikel 27 i ECBS-stadgan innehåller inte någon detaljerad beskrivning beträffande vilka revisorer som kan utnämns för denna uppgift, men det krävs enligt bestämmelsen att revisorerna skall vara oavhängiga och externa. Den praxis som fastställts för de nuvarande medlemmarna i Eurosystemet ger vidare vägledning i detta avseende. Begreppen oavhängig och extern kräver särskilt att revisorerna är oberoende och externa i förhållande till ECB, de nationella centralbankerna och dessas respektive aktieägare. De befintliga oavhängiga externa revisorer som utnämns i enlighet med artikel 27 för att granska nationella centralbanker har anlitats på grundval av enskilda avtal med den berörda centralbanken. Deras utlåtanden skall ange om det ges en tillförlitlig och rättvisande presentation av den finansiella situationen. Medan den svenska Riksrevisionen kommer att vara en offentlig oberoende myndighet under riksdagen med uppgift att granska årsrapporten för Sveriges riksbank, är de nuvarande externa revisorer som utnämns enligt artikel 27 för de deltagande nationella centralbankerna och för ECB enskilda revisorer eller revisionsfirmor, vilka givits ett specifikt mandat för oavhängig revision för viss tid enligt specifikation i avtalen. I lagförslaget klargörs att Riksrevisionen skall ledas av tre riksrevisorer som utses av riksdagen, vilka var och en särskilt kan besluta om revisionsplaner och om innehållet i och slutsatserna av rapporter om såväl räkenskaps- som förvaltningsrevision. Det är emellertid inte klart huruvida det kommer att krävas att medlemmarna i Riksrevisionen skall vara auktoriserade, och registrerade som auktoriserade, eller statligt auktoriserade revisorer. Det har hittills varit ett krav att revisorer som ECB föreslagit till rådet i enlighet med artikel 27 i ECBS-stadgan skall ha sådana kvalifikationer. I enlighet med tillämpningen av artikel 27 i ECBS-stadgan med avseende på de nuvarande medlemmarna i Eurosystemet⁵ skulle en annan enhet än

valutapolitiken och av en redogörelse för hur Riksbanken har främjat ett säkert och effektivt betalningsväsende. I artikel 5 i förslaget till lag om revision anges syftet med och inriktningen för Riksrevisionens granskning och i tredje stycket i artikeln hänvisas specifikt till revisionsberättelsen för Riksbanken.

⁴ Avsnitt 5.4.2 s. 69-71 i lagförslaget.

⁵ Jämför särskilt fallet med den irländske controllem och allmänrevisorn (Comptroller and Auditor General). Denne utsågs att rekommenderas som externrevisor för centralbanken i Irland före inledningen till det tredje skedet av EMU.

Riksrevisionen i framtiden behöva utses som extern revisor för Sveriges riksbank enligt artikel 27. Detta innebär emellertid inte att Riksrevisionen utesluts från att även i fortsättningen utföra en kontrolluppgift för riksdagens räkning, förutsatt att Riksbankens oberoende inte äventyras. Liknande offentliga organ finns i andra medlemsstater som har antagit euron och det kan i detta sammanhang noteras att ECB och flera nationella centralbanker i Eurosystemet omfattas av sådan ytterligare 'extern granskning' utanför tillämpningsområdet för artikel 27 i ECBS-stadgan. I ECB:s fall utförs denna externa granskning av den Europeiska revisionsrätten, varvid granskningen är specifikt begränsad till att omfatta effektiviteten i ECB:s förvaltning⁶.

7. Avsnitt 5.8 i lagförslaget behandlar internrevision, inklusive den internrevision av Sveriges riksbank som utförs av dess revisionsenhet under riksbanksfullmäktige. I detta avsnitt föreslås att en ny paragraf 2a skall införas i kapitel 9 i lagen om Sveriges riksbank. Enligt detta förslag kommer den interna revisionsenhetens verksamhet att innefatta en självständig granskning av Riksbankens interna styrning och kontroll och en granskning av hur Riksbanken fullgör sina ekonomiska redovisningsskyldigheter⁷. Revisionen skall bedrivas i enlighet med god sed för internrevision. I den föreslagna nya paragrafen 2a, andra stycket, föreskrivs att Riksbanken, efter samråd med Riksrevisionen, skall besluta om en revisionsplan för sin verksamhet.
8. I lagförslaget förklaras den nuvarande organisationen av internrevisionen i Sveriges riksbank⁸. Två revisionsenheter utför idag Riksbankens internrevision. En revisionsenhet har som uppgift att för riksbanksfullmäktiges räkning övervaka Riksbankens direktion⁹, huvudsakligen i form av kontroll av att ingångna kontrakt och avtal följs och att utfärdade bestämmelser iakttas. Denna enhet granskar även andra frågor som lyder under riksbanksfullmäktige, såsom frågan om ansvarsfrihet för direktionens ledamöter och förslag till vinstdisposition. Den andra revisionsenheten rapporterar till Riksbankens direktion och fastställer huruvida direktionens beslut har genomförts på ett effektivt och fullständigt sätt. Denna sistnämnda revisionsenhet granskar även de delar av Riksbankens verksamhet som omfattas av instruktionsförbudet i frågor som har samband med penningpolitik¹⁰. Direktionens revisionsenhet handhar dessutom revisionen enligt den revisionsplan för ECBS som har utarbetats av ECBS kommitté för internrevision (IAC)¹¹.

men refuserades eftersom han inte var en oavhängig extern revisor i den mening som avses i artikel 27 i ECBS-stadgan.

⁶ Artikel 248 i fördraget och artikel 27.2 i ECBS-stadgan.

⁷ Det kan i förbigående noteras att IIA standard fastställer karaktären av det interna granskningsarbetet enligt följande: "Den interna granskningsverksamheten utvärderar och bidrar till förbättrade system för riskhantering, kontroll och ledning (IIA standard 2100).

⁸ S. 101-102.

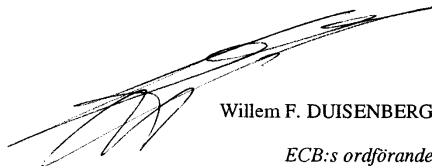
⁹ Det oberoende beslutsfattande organ i Riksbanken som är ansvarigt för penningpolitiken, andra frågor som har samband med ECBS och alla andra frågor som inte skall avgöras av riksbanksfullmäktige.

¹⁰ Jämför 9 kap. 12 § regeringsformen.

¹¹ IAC består av företrädare för granskningen från alla centralbanker i ECBS och har upprättats under ECB-rådet för att utföra granskning av system som är gemensamma för ECBS/Eurosystemet.

9. Med hänsyn till denna organisation av Riksbankens internrevision görs en viktig skillnad i nuvarande system mellan revisionsplanen för revisionsenheten under riksbanksfullmäktige, å ena sidan, och revisionsenheten under direktionen, å andra sidan. Riksbanksfullmäktige godkänner revisionsplanen för riksbanksfullmäktiges revisionsenhet efter samråd med riksdagsrevisorerna. Revisionsplanen för direktionens interna revisionsenhet, vilken i viss utsträckning bestäms av IAC:s revisionsplan, godkänns i stället av direktionen utan samråd med riksdagsrevisorerna. För att säkerställa Riksbankens oberoende måste denna åtskillnad upprätthållas och, om den föreslagna paragrafen 2a antas, bör detta klargöras. Med hänsyn till att den föreslagna paragrafen 2a förefaller ha ett allmänt tillämpningsområde torde det vara nödvändigt att klargöra fördelningen av ansvarsområden och uppgifter mellan de två befintliga revisionsenheterna. Det bör även klargöras att samrådsförfarandet med Riksrevisionen avseende revisionsplanerna inte är tillämpligt på direktionens revisionsenhet eftersom denna enhet deltar i revision som företas på ECBS-nivå på uppdrag av ECB-rådet. Dessutom bör ändringarna i lagen om Sveriges riksbank vara av allmän art, varvid Riksbanken även fortsättningsvis bör tillåtas fastställa ytterligare detaljbestämmelser i sin arbetsordning.
10. ECB noterar och uppskattar att regeringen med hänsyn till det nuvarande skedet i lagstiftningsförfarandet kommer att vidarebefordra detta yttrande till riksdagen. ECB har ingen invändning mot att behöriga nationella myndigheter offentliggör detta yttrande om de så önskar.

Utfärdat i Frankfurt am Main den 2 september 2002.

Willem F. DUISENBERG
ECB:s ordförande